

POTKUA ELÄMÄÄN

Potkuri

Julkaisija: Kulttuuriyhdistys Keski-Uudenmaan Potkuri ry

Tuplanumero:
Sisällä on Työttömien valtakunnallisen
Yhteistoimintajärjestö - TVY ry:n lehti

KARENSSISANOMAT

Lokakuu / 2001

Vanhankylänniemen Kartanonpuisto on kauneimmillaan ruska-aikana.

Luonnonsuojelun, luontokuvaajan
Jouko Veikkolaisen haastattelu sivulla 6

Kuva: Jouko Veikkolainen

**Työ-
minis-
teri
Tarja
Filatov
kävi
kylässä
Järvenpään
työttömien
Toimintakeskus
Kalliorinteessä**

sivu 3

**Kumppanuus on
monipuolista
yhteistyötä**
sivuilla 4-5

**Työttömien
yhdistykset
toimivat**
sivuilla 8-9

**Mitä tekee
työpaikkapappi?**
sivu 9

**Ajankohtaista
työvoima-
toimistosta**
takasivu

Viro on paljon muutakin kuin Tallinna. Järvenpään työttömät ja seurakunnan väki kävivät yhdessä kolmen päivän retkellä tutustumassa Keski-Viroon. Tässä tutustumiskohteena on vanhassa kartanossa toimiva Lustiveren vanha koti.

**Potkua arkeen
Pötsamaalta**

sivu 8

Mikä lehti Potkuri on?

Potkuri-nimi on lehdelle symbolinen. Potkuriksi sanotaan potkukelkkaa jolla pääsee eteenpäin vauhdilla jäisissä ja hankalissa olosuhteissa. Potkuriksi sanotaan myös propellia joka työntää venettä eteenpäin vaikkapa Tuusulanjärvellä. Potkuri lehti haluaa olla nimensä mukaisesti elämää ja työllisyyttä eteenpäin työntävä voima. Joskus myös pieni rakentava kriittinen potkaisu vie asioita eteenpäin.

Potkuria julkaisee Kulttuuriyhdistys Keski-Uudenmaan Potkuri ry. Se on työttömien perustama yhdistys jossa on jäseninä henkilöjäsenten lisäksi Keravan ja Järvenpään työttömien yhdistykset. Lehti ei ole kuitenkaan vain työttömien lehti vaan se haluaa olla laajasti kolmannen sektorin äänenkannattaja. Jokaisessa ilmestyneessä lehdessämme on ollut erilaisten Keski-Uudella maalla toimivien yhdistysten esittelyjä ja puheenvuoroja. Kutsomme edelleen järjestöjä yhteistyöhön, jokaisella niistä on tärkeää sanottavaa suurelle yleisölle.

Potkuri on yhteistyön lehti. Haluamme rakentaa yhteistyötä monelle taholle. Työttömille on ensiarvoisen tärkeää rakentaa yhteistyötä työnantajien suuntaan, työvoimatoimistot ovat työttömien luonnollisia yhteistyökumppaneita. Kumppanuusyhdystys tällä alueella toimii monen tahon yhteistyökenttänä täysipainoisesti ja sen kanssa yhteistyö on koettu lehdellemme erittäin rakentavaksi. Koulutusasiat olemme kokeneet tärkeiksi ja ne ovat saaneet palstatilaa. Olemme haastatelleet joka lehteen myös päättäjää.

Lehti on ilmestynyt vuodesta -97 lähtien muutaman numeron vuosivauhtia. Se jaetaan Järvenpään, Keravan ja Tuusulan alueella joka kotiin. Sillä ei ole määrättyä ilmestymisaikataulua vaan se on ilmestynyt aina tarpeen mukaan. Lehden tämä numero

toimitetaan Karensisanomat -tuplanumerona yhteistyössä Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry:n kanssa ja leviää työttömien yhdistysten kautta kaikkialle Suomeen. TVY järjestää yhdessä Seurakuntaopiston kanssa Järvenpäässä työttömien ihmisoikeuspäivää lokakuussa ja haluamme näin Potkurin avulla kertoa tästä keski-usmaalaisille.

Paikallislehdet vastaanottavat ja julkaisevat yleisökirjoituksia kiitettävällä tavalla. Tarvitaan kuitenkin myös tällainen laajempi foorumi erilaisille mielipidekirjoituksille ja kannanotoille.

Potkuri on sitoutumaton ja avoin tiedotus- ja mielipidelehti. Sitoutumattomuus merkitsee sitä että mikään poliittinen, uskonnollinen rodullinen tai sukupuoleen liittyvä asia ei ole etu eikä haitta kun lehdessä asioita käsitellään. Se ei toki merkitse sitä ettei näistä asioista lehdessä puhuttaisi. Tärkeiksi olemme havainneet tavallisen ihmisen kirjoitukset ja mielipiteet. Erilaiset mielipiteet, elämänilmiöt, harrastukset, matkakertomukset ja haastattelut ovat kuuluneet artikkelivalikoimaamme.

Potkurin ovat perustaneet ja sitä toimittavat työttömät. Mielestämme työttömien tulee olla täysipainoisesti yhteiskunnan toiminnassa mukana tasa-arvoisena kuten kaikkien muidenkin yhteiskunnan jäsenten. Monilla on jyrkkiä ja käsittelemättömiä ennakkoluuloja työttömiä kohtaan. Työ on kuitenkin poikkeus muista kuin siinä ettei hänellä ole palkkatyötä. Yhteiskunnassa elää paljon ihmisiä joilla ei ole palkkatyötä mm. eläkeläiset, lapset, kotitrouvat ja opiskelijat. Miksi asenne työttömiä kohtaan on siten niin kovin erilainen? Tähän Potkuri-lehti haluaa vaikuttaa ja taistelee omalla sarallaan syrjäytymistä vastaan.

Työttömien opintosetelit jaettu Järvenpäässä

Järvenpään kaupunki on varannut kuluvan vuoden talousarvioonsa 50.000 markan määrärahan työttömien opintoseteleihin. Kokeilu on toteutettu yhteistyössä kaupungin elinkeinopalvelut -yksikön ja työväenopiston sekä Järvenpään työvoimatoimiston kanssa. Kokeilun käynnistymisessä myös Järvenpään työttömät ry:llä oli keskeinen rooli. Seteli on ollut erittäin haluttu, sillä kaikki 166 seteliä jaettiin työvoimatoimistosta jo alkuvuodesta.

Opintoseteliin ovat olleet oikeutettuja Järvenpään työvoimatoimistossa rekisterissä olevat järvenpääläiset työttömät työnhakijat sekä työvoimatoimistossa ja työharjoittelussa olevat.

Jaettu hakemisjärjestyksessä

Opintoseteli annettiin sitä pyytävälle, kriteerit täyttävälle henkilölle hakemisjärjestyksessä. Hakija voi saada vain yhden setelin kalenterivuodessa ja se on henkilökohtainen. Arvoltaan 300 markan setelillä voi maksaa oman valintansa mukaisen Järvenpään työväenopiston kurssin maksun tai osan siitä.

Kieliä, tietotekniikkaa, kädentaitoja, taideaineita

Suosituimpia oppiaineita ovat olleet eri kielet sekä tietotekniikka. Opintoseteliä on käytetty myös esimerkiksi moniin kädentaitojen ja taideaineiden kurssiin maksuihin. Syyskuun puoliväliin mennessä on saamansa setelin kokonaan tai osittain käyttänyt jo noin 140 henkilöä. Seteli on käytettävä vuoden 2001 loppuun mennessä.

Opintoseteleitä ei enää kuluva vuonna ole Järvenpäässä jaossa, mutta tarjolla on myös toinen mahdollisuus. Opisto myöntää peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaville työttömille 50 %:n alennuksen kurssimaksuista.

Järvenpää on edelläkävijä

Työttömien opintosetelihaan Järvenpäässä on osoitus kaupungin päättäjien halusta tukea ja edistää järvenpääläisten työttömien omaehtoista opiskelua. Koska Järvenpään työväenopisto on kaupungin ylläpitämä oppilaitos, on se myös luonteva valinta asukkaitten opiskelun mahdollistajaksi.

Vastaavanlaisia hankkeita on ollut muuallakin. Ensimmäisenä kokeilun käynnisti Pietarsaari vuonna 1994. Työttömien opintosetelikokeilu on toteutettu kaikkiaan noin 15 kunnassa. Järvenpäässä kokeilu alkoi vuoden 2001 alussa.

Työttömien yhdistykset eri puolilla Suomea voivat omilla paikkakunnillaan olla aloitteentekijöitä asiassa. Liikkeelle voi lähteä vaikkapa hakeutumalla yhteistyöhön paikkakunnan kansalais- tai työväenopiston kanssa. Kumppaniksi tarvitaan myös alueen työvoimatoimisto.

Työttömien opintoseteli on osoittanut tarpeellisuutensa Järvenpäässä ja kokemukset eri osapuolten yhteistyöstä ovat olleet kannustavia. Järvenpääläisillä työttömällä on mahdollisuus opintoseteliin myös ensi vuonna, mikäli hanke saa myönteisen vastaanoton kaupungin päättäjiltä vuoden 2002 talousarviota käsiteltäessä.

Lisätietoja työttömien opintosetelistä saa Järvenpään työväenopistosta puh. 2719 2283 tai 2719 2498.

Anneli Heikkilä, rehtori,
Järvenpään työväenopisto

Tietotekniikan perustaitojen opiskeluun opintoseteli

Opetusministeriön kokeilu käynnistyi viidellä paikkakunnalla.

Työttömille ja erälle muille väestöryhmille tarkoitettun opintosetelin tai voucherin tarpeellisuudesta on keskusteltu valtakunnan tasolla jo useita vuosia. Tuumasta toimeen päästiin tänä syksynä, kun opetusministeriö käynnisti viidessä kunnassa kokeilun, jossa kannustetaan tietotekniikkataitojen opiskeluun.

Opetusministeriön atk-opintosetelikokeilussa ovat mukana Tuusula, Pori, Mikkeli, Kittilä ja Kuusankoski. Näitten kuntien asukkaalle on jaossa rajoitettu määrä 500 markan arvoisia opintoseteleitä. Seteliin oikeutettuja ovat työttömät, 60 vuotta täyttäneet ja maahanmuuttajat.

Seteliä voi käyttää tietotekniikan perustaitojen hankkimiseen tähtäävien kurssien maksuihin kaikissa julkisen vallan alaisissa oppilaitoksissa, kuten kansalais- ja työväenopistoissa, kansanopistoissa, kesäyliopistoissa, aikuislukioissa, opintokeskuksissa ja ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa. Seteli ylittää kuntarajat eli kurssin voi valita vaikkapa naapurikunnan oppilaitoksesta.

Kokeilu laajenee valtakunnalliseksi ensi vuonna?

Kokeilu on osa Suomi tietoyhteiskunnaksi hanketta, jonka tavoitteena on, että mahdollisimman monella suomalaisella on tietotekniikan perustaidot. Kai-

killä väestöryhmillä tulee olla myös mahdollisuudet näitten taitojen hankkimiseen. Joissakin tapauksissa kurssimaksut saattavat olla esteenä opiskelun aloittamiselle. Opintoseteli voi tällöin olla se kimmoke, joka aktivoi hakeutumaan omaehtoisesti tietotekniikka-opintoihin.

Opetusministeriö seuraa syksyn 2001 kokeilua ja sen tuloksia arvioidaan. Nyt käynnistynyt pienimuotoista hanketta on tarkoitus laajentaa valtakunnalliseksi vuonna 2002. On toivottavaa, että valtion ensi vuoden budjetissa varataan tähän todella tärkeään tarkoitukseen riittävä rahoitus. Kyse on useista miljoonista markoista.

Anneli Heikkilä, rehtori
Järvenpään työväenopisto

Potkuri

lehti lokakuu - 2001 Julkaisija: Kulttuuriyhdistys Keski-Uudenmaan Potkuri ry

Potkuri-lehden verkkoversio internetissä:
www.saunalahti.fi/potkuri
s-posti: potkuri@saunalahti.fi

Painopaikka:
Hbl, Vantaa, 2001

Keravan toimitus:

Keravan Työttömät ry, Tuusulantie 40, 04200 Kerava
www.saunalahti.fi/kerty S-posti: kerty@dlc.fi
Puh. 09 - 274 2189
Päätoimittaja: Alf Gråsten, puh. 040 510 7421
S-posti: stefangros@iobox.com
Toimittaja: Kari Torikka

Järvenpään toimitus:

Järvenpään Työttömät ry
Valtuustontkatu 3, 04400 Järvenpää
www.avenet.fi/jarty S-posti: jarvenpaan.tyottomat@avenet.fi
Puh. 09 - 271 1139, Fax 09-2794 2100
Toimitussihteeri ja taitto: Aimo Kuoppa-aho, puh. 040 519 4419
Ilmoitusmyynti: Harri Pöyhtäri ja Pekka Laaksonen

Työ- ministeri kävi kylässä

Työministeri Tarja Filatov vieraili kaupunginjohtaja Erkki Kukkosen ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja Reino Taurovaaran kanssa Järvenpään työttömien toimitiloissa syyskuun puolivälissä. Koulutus ja eläkeasiat kiinnostivat työttömiä.

Ministeri Filatov kertoi taloudellisen kasvun hiipuneen. Esitettyyn kysymykseen siitä mitä ensi vuoden budjetti tuo työttömille ministeri kertoi että budjetissa on useita asioita jotka tukevat työllisyyden kehittymistä ja työpaikkoja. Työnantajille annettujen 1,5 miljardin maksuapujen arvioitaan luovan uusia työpaikkoja.

Koulutuksen painopiste siirtyy. Pyritään suuntaamaan koulutusta ammatillista koulutukseen. Myös esimerkiksi maahanmuuttajien kielikoulutus ja atk-koulutus parantaa pohjaa työpaikan saannille ja työllistymismahdollisuudet ovat paremmat. Yrityskäynnillä pyritään saamaan kumppaneita ammatillisen koulutuksen puolelle.

TYÖMARKKINATUKI NOUSEMASSA

Työmarkkinatuki on nousemassa noin kahdeksan markkaa päivässä.

Pätkätöissä soviteltujen päivärahojen ongelmana on ollut maksatuksen viiväytyminen. Nyt etsitään työryhmässä järkevämpää mallia jotta se toimisi paremmin.

Ylläpitokorvauksiin on suunniteltu tasokorotusta.

Yhdistelmätuen kestoa ollaan muuttamassa siten että tukijakso olisi kahden vuoden mittainen.

Ensimmäisen vuoden tuki olisi nykyisen suuruinen ja toinen vuosi noin puolet siitä. Ongelmana tulee järjestöissä olemaan toisen vuoden osalta se ettei ole omarahoitusosuutta. Ratkaisulla avataan tietä yrityspuolelle, siellä on parempi mahdollisuus kokoaikaisiin työsuhteisiin.

Työryhmässä on pohdittavana yhdistelmätuen työssäoloehto.

TYÖNHAKUKURSSIT TURHAUTTAVIA

Yleisökysymyksissä valitettiin että työnhakukurssit ovat turhauttavia. Työnhakukurseista on ehkä nuorille juuri koulusta valmistuneille hyötyä. Vaikka ammattikurssit ovatkin kalliimpia järjestää niistä saadaan varsinkin ikääntyneille paras hyöty.

Tutkimuksissa on ministerin vastauksen mukaan selvinnyt että

n.70 prosenttia kokee työnhakukurseista olevan hyötyä ja itse-tunnon kannalta hyväksi. Kokeemukset ovat kuitenkin yksilöllisiä ja vaihtelevat alueittain.

Erään työttömän mielipide oli että kurssiin liittyvä harjoittelu on työnantajille ilmaista työtä. Tähän ministeri Filatov arveli että uuden teknologian opiskelu vaatii harjoittelua mutta jos harjoittelu on työssä jota on jo tehnyt ehkä vuosikymmeniä, silloin se ei opeta enää mitään uutta.

ELÄKEIKÄ

Ministeri kertoi että tulossa ei ole eläkeikärajan nostotavoitetta. Eläkeikäraja säilyy 65 vuodessa. Mutta eläköitymisikäraja pyritään nostamaan sillä nykyisin jo puolet 59 vuotiaista on eläkkeellä. Vain 3000 ihmistä jäi viime vuonna 65 vuotiaana eläkkeelle.

Työelämään siirtyminen alkaa nykyisin paljon vanhempana kuin ennen.

On huomattu että työstä on helpompi päästä työkyvyttömyyseläkkeelle kuin työttömyydestä. Se johtunee siitä että kun on työ siihen voidaan verrata työkykyä. Työkyvyttömyyseläkkeelle ha-keutumisessa on eräänä ratkai-

suna käytetty ns. Taipaleen mallia.

Vajaakuntoisia voidaan työllistää tukijaksoilla normaalikuntoista pidemmäksi ajaksi.

LIIAN ISOT TYÖSSÄKÄYNTIALUEET

Työttömien ongelmaksi on koettu liian isot työssäkäyntialueet. Työvoimatoimistoa ei kiinnosta mitä työstä saa palkkaa. Se lähettää työpaikkaosoituksia ja uhkaa karensilla jollei työtä vastaanota.

Ministerin mukaan työvoimatoimiston olisi lähetettävä mieluummin ilmoituksia vapaista työpaikoista kuin pakottavia osoituksia. Pakolla ei saavuteta hyviä tuloksia. On todettu myös että työssäkäyvien on helpompi saada uusi parempi työpaikka kuin työt-

tömän, kannattaa harkita heikkompalkkaistakin työtä.

JÄRVENPÄÄN TYÖLLISYYDEN KEHITYS

Kaupunginjohtaja Erkki Kukkosen kertoi että Järvenpään työllisyystilanne on parantunut. Pahimmillaan yli 20 prosentin työttömyys on laskenut kolmanneksen, noin 7 prosenttiin. Työpaikkoja kaupunkiin on viime vuosina syntynyt 300-700 kappaletta vuodessa.

Suurena haasteena kaupunki kokee syyskuun alusta alkaneen kuntoutuksen työtoiminnan. Siitä ei ole vielä kokemuksia, mutta kaupunki tulee tekemään parhaansa ja toivoo hyvää yhteistyötä työttömien kanssa.

Teksti: Aimo Kuoppa-aho
Kuvat: Severi

Arvovaltaiset vieraat saivat mukaansa näkkileipäpaketin maistaiseksi EU-elintarvikkeista. Työttömät halusivat tällä tavoin muistuttaa että elintarvikejonot ja puute on monen vähävaraisen ihmisen arkea ja todellisuutta.

 <p>ELEKTROAKENNE OY</p> <p>PIHASALINICENTIE 3, 04300 TUUSULA Puh (09) 275 2800 FAX (09) 275 2818 GSM 0400-413 254</p>	<p>Tarkkauselelytyt alihaankintana</p> <ul style="list-style-type: none"> * CNC-säilytykset CNC-levytykset * Epäkeskijousuista * Mig- ja Tg-hitsausta * Robotiikkausta * CNC-poltinhitsausta
	<p>ERIKOISALAMME:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Elektroniikka-alan mekaaniset osat

<p>Tässä markkinoissa meidän tunnet</p>	<p>RAUTANET</p>
<p>JÄRVENPÄÄN PUU JA RAUTA</p>	
<p>Mylytie 2, 04400 Järvenpää puh. 280 933, ma-pe 8-17 • la 9-13</p>	

<p>Kyitiä Suomelle 1959-1999</p> <p>Kaikkia se Raimo kuljettaa puh. 09-2744 400</p> <p>RS KULJETUSLIIKE Raimo Stenvall</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Muutot • Pakkauslaitteet * Moottoriajoneuvojen kuljetukset * Pakettiautoja * Kuorma-autoja nosturilla * Vahvuusomaisia traktoreita * Juhlakuljetukset vanhoilla autoilla
--	---

PAIKALLISELLA YHTEISTYÖLLÄ TULOKSIIN

Projektin tavoitteena on myös tiedottaa ongelmista ja tarvittavista toimenpiteistä sekä luoda viestinnän keinoin työllistämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi myönteistä asenneilmapiiriä. Samalla se myös vahvistaa paikallistalouden toimintaa ja yritysten toimintaedellytyksiä.

Kumppanuus+ -hanke haakee työttömiä ns. kumppanuuspolulle. Se kokoa paikalliset työ-

hallinnon, sosiaalitoimen, terveydenhuollon, koulutusorganisaatioiden ja KELAn toimijat toteuttamaan asiakkaiden kanssa yhteistyössä heidän työllistymiseen, koulutukseen, kuntoutukseen tai eläkkeelle siirtymiseen vaadittavia toimia. Kumppanuus+ tarjoaa ohjaavaa koulutusta osana kumppanuuspolkua. Vuosittain järjestetään seitsemän koulutusta eri osa-alueilla.

VÄLÄHDYKSIÄ KEVÄÄSTÄ 2001

Kumppanuus+ -hanke toteutti yhdessä alueen työvoimatoimistojen kanssa kolme työvoimapolitiista ohjaavaa koulutusta.

KULTTUURIPOLKU "SIRKUSTARINA - ABSURDI KOMEDIA"

Koulutus oli tarkoitettu nuorille, joilla urasuunnitelmat olivat vielä selkeytymättä. Kouluttajana toimi Keski-Uudenmaan Teatteri ja vastuuhenkilönä ohjaaja Heikki Lund ja Svajone Vihavainen. Koulutuksen aikana nuoret työstivät oman teatteriproduktion "Sirkustarina - absurdi komedia" ja vastasivat sen toteutuksesta. Kolmen kuukauden ajan koettiin

tuskaa ja hiekkä, mutta myös iloa ja onnistumista. Ryhmän yhteenkuuluvuus ja palava innostus, ei jäänyt piiloon ensi-iltaesityksessä Järvenpää-talolla 18.5.2001, jonne oli saapunut huima 200 henkilön yleisö.

Mäntsälä -lehti kirjoitti arvostelussaan esityksestä mm. näin: "Absurdiksi komediaksi ristitty näytelmä ei kerronnallisilta ratkaisuiltaan ollut lainkaan absurdi, vaan kehoitettiin rattaista tarvitsemaan naurettavuuksia kauan hakea. Kritiikin kärki osuu virkamiesten luomaan virastotodellisuuteen, jossa pelkästä työn etsimisestä on tehty kohtuuttoman työlästä. Ryhmän uumenista kummunut käsikirjoitus vai-

kutti muutamaa pientä sohlausta lukuun ottamatta varsin valmiita... Teemaa tuki sivujuoni viiden hengen lapsikatraan kaipuu kadonnutta isää kohtaan... isähaamo kohosikin näytelmässä eräänlaiseksi "kvasivapahtajaksi", jonka henkissä katsannossa kapeille hartioille sälytettiin liijyraskas vaatimus paremmasta maa(ilma)sta... Näyttelijät olivat näyttelijä-ohjaaja Heikki Lundin ja Svajone Vihavaisen opastuksella koulutuneet ihailtavan varmoiksi esiintyjiksi. Teatteriryhmä huuhAa sai aikaiseksi kypsän ja huolellisen esityksen, jota ei tarvitse hävetä suurempienkaan teatterien ohjelmistojen rinnalla."

KOULUTUSTEEMOJA SYKSYLLÄ 2001

Kumppanuus+ hanke tarjoaa ohjaavaa koulutusta osana kumppanuuspolkua. Joitakin hajakkoja voi vielä kysellä syksyn koulutuksiin. Syksyllä koulutusteemat ovat:

JÄRJESTÖ koulutuksen tarkoituksena on antaa valmiuksia työllistyä järjestöjen erilaisiin tehtäviin ja samalla aktivoida alueen järjestöjä kehittämään omaa toimintaansa sekä edistää järjestöjen valmiuksia toimia työnantajina. Kouluttajana toimii Opettajaosuuskunta Konstruktivi ja koulutuspaikkana on Järvenpää.

VIESTI koulutuksen tarkoituksena on päivittää osallistujien atk-taitoja sekä perehdyttää eri julkaisuohjelmien käyttöön. Kou-

lutuksen aikana työstetään oma julkaisu. Kouluttajana toimii Nortrain Oy ja koulutuspaikkana on Tuusula.

ETNINEN YRITTÄJYYS on räätälöity yrittäjäkoulutus sekä maahanmuuttajille että suomalaisille. Koulutuksen aikana perehdytään eri yritysmuotoihin, yritysainsäädäntöön sekä muihin yrityksen perustamiseen liittyviin tietoihin.

Tavoitteena on, että koulutuksen aikana osallistujat työstävät omaa yritysideaansa, saavat siitä palautetta sekä mahdollisimman pitkälle etenevät oman yrityksen perustamissuunnitelmassa.

Kouluttajana toimivat Keski-Uudenmaan aikuislukio ja Laurea ammattikorkeakoulu.

Koulutuspaikkana on Kerava.

PÄIHDE-KUNTO on tarkoitettu naisille, joiden elämää on hallinnut päihdeongelma. Koulutuksessa työstetään päihderiippuvuuden vaikutuksia naisen elämään, autetaan häntä mielekkäiden ratkaisumallien toteuttamisessa sekä kootaan tukiverkosta hänen ympärilleen.

Kouluttajana toimi Seurakuntaopisto ja koulutuspaikkana on Järvenpää.

KAUPALLISEN ALAN KOULUTUS on tarkoitettu pitkäaikaistyöttömälle, joka on kiinnostunut kaupallisen alan avustavista tehtävistä tai alan ammatillisista opinnoista. Kouluttajana toimii Adulta Oy ja koulutuspaikkana on Järvenpää.

Toimitiloja Kulttuurin Mylly-yrityskeskuksessa

Kumppanuusyhdistyksen kasvatuksen Kulttuurin Mylly-projektin jatkoksi on suunnitella projekti, jonka yhtenä osana on kulttuuriyrityshautomoto.

Hautomossa tehdään yritys-kohtaisia kehittämissuunnitelmia, joissa otetaan erityisesti huomioon kulttuuriyritysten omat erityistarpeet. Yksi aloittelevan yrityksen suurim-

mista ongelmista on työtila.

Järvenpäässä toimii jo Kulttuurin Mylly-yrityskeskus, jossa on 13 eri kulttuurin aloilla vaikuttavaa toimijaa. Vapaata tilaa tässä ns. mattoheittämällä kiinteistöissä on tällä hetkellä n. 220 m², lisäksi myöhemmin vapautuu kaupungin käytöstä 375 m² valoisaa ja siistää tuotanto- tai työpajatilaa. Uudesta keväällä 2001 pinta-

remontoidusta ns. kumitehtaan kiinteistöistä ovat löytäneet uuden edullisen työtilansa yhteensä 18 yrittäjää, joista suurin osa on kulttuurialan tekijöitä. Kulttuurialan yrittäjille on vielä vapaana muutama toimistotila ja yksi pienhkö työpajatilat. Kesken Uudenmaan kumppanuusyhdistyksestä voi kysyä näistä tiloista ja hautomotoiminnasta.

KUKA, MITÄ, HÄH? ESITTELYSSÄ KUMPPANUUS- YHDISTYKSEN VÄKI

Kumppanuusyhdistyksessä on palkattuna viisi henkilöä, joista kolme projektipäällikkö Erja Lindberg, koulutussuunnittelija Sanna Itäsaari ja projektsihteeri Sari Aalto toimivat Kumppanuus+ -hankkeen toteuttamisessa. Projektisuunnittelija Pirkko Siitari vastaa Kulttuurin Mylly-projektin kehittämissuunnitelmasta ja kolmosverkko.netin markkinointia hoitaa Veijo Kettunen.

Kumppanuus+ -hanke alkoi vuoden 2000 syksyllä, tosin kumppanuusyhdistys on aloittanut toimintansa jo vuonna 1997.

Yhdistyksen käynnistämää työllistämistäprojekteja ovat olleet Kolmospesä, Tuusulan ympäristö 2000 ja Kulttuurin Mylly. Lisäksi yhdistys on järjestänyt paikallisten työvoimatoimistojen kanssa vuosittaista Työtori-tapahtumaa.

Työllisyyteen ja syrjäytymiseen liittyvät asiat ja kehittämiskohteet muuttuvat varsin tiuhaan ja projektin tehtävänä on vastata muuttuviin tarpeisiin mahdollisimman nopeasti ja joustavasti, toteaa projektipäällikkö Erja Lindberg. Kansainvälisyys rikastuttaa toimintaamme, hän lisää, ja kertoo toukokuussa 2002 Järvenpäässä järjestettävästä eurooppalaisen yhteistyöverkoston kokouksesta, jonka tarkoituksena on mm. levittää sekä kehittää hyviä työllisyyssäilytöntöjä.

Koulutussuunnittelijana toimiva Sanna Itäsaari suunnittelee yhdessä alueen työvoimatoimistojen, kouluttajien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa Kumppanuus+ -hankkeen ohjaa-

vien koulutusten sisältöä. - Suomalaisessa yhteiskunnassa työllä on erittäin tärkeä merkitys. Sanotaan, että lasten kasvattamiseen tarvitaan koko kylä, niin miksi oletamme, että aikuinen pärjäisi yksinään?

Uskon, että ihminen, joka on työttömänä tarvitsee tukijoukokseen myös laajan joukon ihmisiä, Sanna toteaa. Itäsaari toivoo koko sydämeään, että yhteiskunnassa lähdeittäisiin keskustelemaan kaikkien ihmisten oikeudesta tehdä työtä ja arvostettaisiin erilaisia työpanoksia.

Päättäjiltä hän toivoo pitkäjänteistä työllistämismallien kehittämistä, jotta meillä olisi mahdollisuus tarjota myös vaihtoehtoisia tapoja työllistyä.

Työsarka kumppanuusyhdistyksessä on haastava toteaa projektsihteeri Sari Aalto, joka vastaa kumppanuusyhdistyksen moninaisista sihteerin tehtävistä.

Yhteistyötahoja on paljon ja tiedottamista riittää sekä kotimaassa että ulkomaisille kumppaneille.

- Hoitaessani maksuliikennettä liittyi siihen erityispiirteinä tuntemus Euroopan sosiaalirahaston määrittelemistä ehoista ja tilityksen toteutustavasta, Sari kertoo ja lisää, että aina se ei ole niin yksinkertaista. - Nautin siitä, että työni on hyvin vaihtelevaa, päivittäin olen yhteydessä eri ihmisiin ja kun sitten jokin tapahtuma on tulossa tahti tiivistyy ja huumori lentää.

Projektsuunnittelija Pirkko Siitari on tullut kumppanuusyhdistyksen toimintaan mukaan syyskuun alussa kehittämään Kulttuurin Mylly -projektille jatkoa. - Kulttuuri- ja sosiaalisen yrityskeskuksesta, joka toimii vanhalla kumitehtaalalla Järvenpäässä on tarjolla tiloja kulttuurin alan yrittäjille, hän kertoo, lisäksi kehitteillä on kulttuuri-yrityshautomoto, joka toimisi kehityksen moottorina. Tavoitteena ovat verkottuminen ja osamistovan nostaminen huomioimalla mukana olevien yrittäjien koulutustarpeet.

Kolmosverkko.net on Keski-Uudenmaan järjestöjen ja yhdistysten käyttöön suunniteltu tiedonvälityskanava. Se aloitti toimintansa 26.4.2001 ja kävijämäärät ovat olleet noin 1000 käyntiä kuukaudessa. Tällä hetkellä järjestöjä rekisterissä on 23 ja lisää mahtuu vielä. Kolmosverkon markkinointi on lähtenyt aktiivisesti käyntiin syksyn aikana järjestöjen toiminnan aktivoitua.

- Kuntalaiset saavat toivottavasti tulevaisuudessa kolmosverkon kautta kattavan kuvan alueella toimivista järjestöistä. Lisäksi järjestöjen kotisivut löytyvät tätä kautta vauhtomasti ja joissain tilanteissa voivat jopa korvata nämä, kertoo

Yhteiskunnassa on lähdeittäviä keskustelemaan kaikkien ihmisten oikeudesta tehdä työtä!

Veijo Kettunen kolmosverkosta, ja lisää, tiedothan ovat ajan tasalla, mikäli järjestöstä löytyy intoa niiden ylläpitämiseen. Ylläpitoa voi hoitaa kokematonkin käyttäjä, toteaa Veijo omakohtaisesti ja kertoo, hyvistä kokemuksista oman salibandysuransa jäsenistön aktivoimisessa kolmosverkon kautta.

Kolmasosa syksyn jäsenistä eli parikymmentä henkilöä ilmoittautui seuran toimintaan mukaan pelkäästään kolmosverkon ansiosta.

Tapahtumista ilmoittelu netissä on hänen mielestään vaivatonta ja säästää aikaa.

Maija-Leena Uimonen,
Projektipäällikkö, Paikallinen kumppanuus-projekti

PAIKALLISEN TASON YHTEISTYÖTÄ TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEKSI

Rakenteellisen työttömyyden torjunta onnistuu parhaiten paikallisella yhteistyöllä, jossa voidaan ottaa huomioon elinkeinoelämän ja julkisen hallinnon paikalliset tarpeet, vahvuudet ja heikkoudet. Yksilöllisesti räätälöidyt työllistymisohjelmat ovat välttämättömiä erityisesti pitkäaikais-työttömien ja useiden muiden ryhmien, kuten vammaisten työllistämiseksi. On löydettävä jokaisen työttömän oma yksilöllinen polku eteenpäin.

Paikallinen kumppanuus -projekti verkottaa ja tiedottaa

Viime maaliskuussa aloitti Kuntaliiton ja työministeriön yhdessä toteuttama 2 1/2 -vuotinen Paikallinen kumppanuus -projekti. Se tukee ja verkottaa paikallisia ja seudullisia työllisyyttä edistäviä kumppanuusprojekteja sekä myötävaikuttaa uusien hankkeiden syntymiseen. Lisäksi hyviksi todettujen toimintatapojen hyödynnettävyyttä selvitetään yhteistyössä mm. paikallisen tason edustajien kanssa. Erityises-

ti ulkomaiset hyvät toimintatavat saattavat vaatia muutoksia säännöksiin, ennen kuin niitä voidaan ottaa käyttöön Suomessa.

Projektin Internet-sivut (www.kuntaliitto.fi/kumppanuus/) julkistetaan Kuntamarkkinoilla 14.9. Internet-sivuilla on perustiedot kansallisesta Paikallinen kumppanuus -projektista. Sivuilta on myös laajasti tietoa sekä suomalaisista että ulkomaisista kumppanuushankkeista. Internet-sivuja päivitetään ja täydennetään säännöllisesti. Lisäksi siellä kerrotaan kumppanuuden hyvistä käytännöistä sekä ajankohtaista tietoa mm. EU:n projektihauista ja seminaareista. Internetin lisäksi paikallisille projekteille ja asiantuntijoille toimitetaan ns. pikatiedotteita (Projektinfo) sähköpostitse. Projektinfo-ot ovat nopea keino saada tietoa mm. EU:n järjestämistä rahoitushauista. Paikallinen kumppanuus -projekti järjestää myös kokemusten vaihtoa edistäviä seminaareja ja koulutusta.

Projektin tukena toimii laajapohjainen Foorumi, jossa on asiantuntijoita eri hallinnonaloilta, kunnista, työmarkkinajärjestöistä

sekä kansalaisjärjestöistä. Työttömien Valtakunnallista Yhteistyöjärjestöä Foorumissa edustaa toiminnanohjaaja Aimo Kuoppaaho Järvenpään työttömät ry:stä. Foorumi edistää kumppanuutta kansallisella ja paikallisella tasolla. Foorumin puheenjohtajana toimii johtaja Matti Pukkio työministeriöstä ja varapuheenjohtajana varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen Kuntaliitosta. Foorumin jäsenen taustaorganisaatiot tukevat Paikallinen kumppanuus -projektin toimia paikallisella tasolla. Myös paikallisella tasolla on tärkeää vahvistaa laajapohjaista kumppanuutta. Työttömät ja paikalliset yritykset on välttämättä saada yhä vahvemmin mukaan yhteistyöhön.

Projektit kentällä

Kumppanuusprojekteja on lähes sadassa kunnassa yhteensä noin 70 kappaletta. Luku sisältää myös paikalliset ja seudulliset yhteistyöpohjaiset työllisyysstrategiaprojektit. Kumppanuusprojekti tavoitteena on yksilöllisesti räätälöityjen toimenpiteiden avulla auttaa työttömiä löy-

tämään uusi suunta elämälle ja ehkäistä syrjäytymistä työllistämällä heitä palkkatyöhön tai yrittäjäksi. Työttömien yhdistysten edustajat ovat lähes poikkeuksetta mukana projektien yhteistyössä tai kumppanuus-yhteistyössä. Työllisyysstrategiaprojektit luovat merkittävää perustaa sille, että tulevissa kumppanuusprojekteissa voidaan hyödyntää paikallisia vahvuuksia. Osa nyt käynnissä olevista projekteista loppuu kuluvan syksyn aikana tai vuoden lopussa. Tosin monet kunnat, seudut ja kumppanuus-yhteisöt ovat hakeneet jatkorahoitusta työllisyyttä edistäviin ja syrjäytymistä ehkäiseviin uusiin hankkeisiin.

Kumppanuudesta on saatu hyviä kokemuksia eri puolilla maata. Seudulliset ja paikalliset kumppanuusprojektit vaihtelevat sisällöltään - osa järjestää työtöille koulutusta ja työpaikkoja, osa projekteista tukee uuden yritystoiminnan syntymistä, kuten osuustoimintayrittäjyyttä. Erittäin työttömien kouluttamisesta yhdistelmätuella yhdessä yritysten kanssa on saatu hyviä tuloksia. Työllistymisprosentit ovat olleet jokseenkin korkeita.

Itä-Lapin kumppanuusprojekti puolestaan antoi vetoapua työttömille, jotka perustivat ohjelmapalvelutalon. Se on edelleen Itä-Lapin tarjonnaltaan laajin ohjelmapalvelutalo - sieltä saa palveluja yritys- ja turvehoidosta lumienkänkällyyn. Kainuussa toteutettiin maaseudun kehittämishankkeena (Leader-rahoi) kumppanuudella kunnallista kotipalvelua täydentävä sijais-

omaispalvelu vanhuksille. Palvelua suoramarkkinoitiin mm. Internetin välityksellä lähinnä Etelä-Suomessa asuville omaisille. Palvelu on työllistänyt useita työttömiä.

Yhteistyötä laajemminkin

Valtakunnallinen Paikallinen kumppanuus -projekti rakentaa myös yhteistyötä sellaisten hankkeiden kanssa, joissa keskeistä on paikallinen yhteistyö. Tällaisia ovat mm. seutuhanke ja osallisuusohjelma. Niissä peruslähtökohdat ovat samat kuin kumppanuushankkeissa - paikallisuus, yhteistyö sekä paikallisen hyvinvoinnin parantaminen. Tulevaisuudessa yhteistyömuotoinen toiminta pitäisi vakiinnuttaa pysyväksi paikalliseksi ja kansalliseksi toimintamuodoksi. Siinä eri hallinnonalojen yhteistyö kattaisi mm. seudullisen työllisyys- ja elinkeinopolitiikan. On tärkeää hyödyntää syntyneen sosiaalisen pääoman, joka on luonut mm. paikallisesti keskinäistä luottamusta ja yhteisiä pelisääntöjä.

Pääministeri Paavo Lipponen totesi viime toukokuussa Kuntapäivillä seuraavaa: "Syrjäytymisen torjunta ja työllistämisen yhteisöllinen tarve on molempia, sekä kunnia että valtion työvoimahallintoa. Itse asiassa näissä talouksissa eivät riitä vain kunta ja valtio, vaan mukaan täytyy saada kumppanuuden merkeissä myös järjestöt ja talouselämä. Pitäisi tehdä yhteiskuntasopimus suuren pitkäaikaistyöttömyyden hoitamisesta."

JÄRJESTÖT JA KUMPPANUUS

Kumppanuusyhdistyksen Kolmospesä -projekti päättyi 31.3.2001. Projekti pyrki vahvistamaan järjestöjen mahdollisuuksia toimia työllistäjinä Keski-Uudellamaalla. Se tarjosi järjestöille keskustelu- ja informaatiotilaisuuksia sekä neuvoi taloudellisissa kysymyksissä. Yhtenä projektin tavoitteena oli luoda järjestöjen välille verkostoja, tästä on syntynyt lopputuotteena internetin kolmosverkko.net, joka on

järjestöjen oma tiedonvälityskanava. Verkostoitumisen ja yhteistyön tuloksena Kolmospesä-projekti on ollut mukana luomassa ja toteuttamassa alueelle vammaisempia (-99), suunnitelmassa iltapäiväkerhojen koordinaattoria ja tukemassa yhdistysten osallistumista iltapäiväkerhojen toimintaan, aloittamassa Sotaveteraanien Veljesliiton Keravan osaston kotipalvelua sekä SPR:n Keravan osaston suvaitsevai-

suuskampanjaa. Kolmospesä-projekti järjesti myös työvoimapolitiista koulutusta ja projektin myötä 42 pitkäaikaistyöttömää on kynnetyt katkaisemaan pitkään jatkuneen työttömyyden. Projektista on tehty loppuraportti, joka on saatavilla kumppanuusyhdistyksen toimistolta. Loppuraportti on myös nähtävillä kumppanuusyhdistyksen kotisivuilla kumppanuusyhdistys.net.

TYÖVALMENTAJA - erityistä tukea pitkäaikais-työttömän työllistymiseen

Tuusulanjärven ammattiopisto toteutti ensimmäisenä Keski-Uudellamaalla työvalmentajakoulutuksen, jonka tarkoituksena oli kouluttaa työvalmentajia nimenomaan pitkäaikaistyöttömien työhön opastajiksi ja mentoreiksi. Kolmen kuukauden koulutukseen osallistui yhdeksän pitkäaikaistyöttömää ja yhdeksän työssä olevaa osallistujaa. Koulutuksen aikana työstettiin työvalmentajan toimenkuvaa sekä roolia ja tuloksena osallistajat rakensivat ns. "työvalmentaja-kansion" apuvälineeksi tuleviin työtehtäviinsä. Kansio sisälsi materiaalia mm. alueen tukipalveluista, työllistämistuksista, sosiaalietuuksista, työsuhdelaainsäädännöstä.

Miksi työvalmentajaa tarvitaan?

Työvalmentajaa saatetaan tarvita kun työtön, vammaisen tai vajaakuntoisen on palaamaan työelämään. Työelämään palaaminen voi aiheuttaa monia pulmatilanteita, joissa ulkopuolinen tuki voi olla korvaamaton

apu ja jolla ehkäistään keskeyttämisä ja irtisanomisia.

Pitkään työelämän ulkopuolella olleella henkilöllä ei aina ole apunaan henkilökohtaista tukiverkostoa.

Miten työvalmentaja toimii?

Ensiarvoisen tärkeää on luoda luottamuksellinen suhde tuettavaan. Kaiken toiminnan lähtökohdaksi on oltava molempinpuolinen kunnioittaminen ja tuettavan todellinen kuuleminen sekä hänen kokemustensa vakavasti ottaminen - niitä ei voi vähätellä!

Toisaalta toiminnassa on tärkeää säilyttää näkemys, jolloin päähuomio kiinnittyy ratkaisujen löytämiseen eli miten selvitä tästä tilanteesta.

On kuitenkin korostettava, että työvalmentaja ei ole viranomaisen, terapeutin tai työnantajan. Hän ei hoida tuettavan asioita esimerkiksi viranomaisten kanssa, vaan hän ohjaa sinne, mistä apua saa ja kenen puoleen voi kääntyä.

KUNTALAISILLE TIETOA KESKI-UUDENMAAN JÄRJESTÖISTÄ - JÄRJESTÖILLE UUSI TIEDONVÄLITYSKANAVA: kolmosverkko.net

Keväällä 2001 avattiin internetissä toimiva interaktiivinen tiedonvälityskanava kolmosverkko.net. Se on tarkoitettu Keski-Uudenmaan yhdistyksille ja järjestöille, joilla on kiinnostusta viestittää toiminnastaan ja tapahtumistaan internetin välityksellä. Kuntalaiset saavat kol-

mosverkon kautta tiedon alueella toimivista järjestöistä. Kolmosverkko ylläpitävät järjestöt itse, jolloin tiedot ovat aina ajantasalla. Mikäli yhdistyksi on kiinnostunut liittymään kolmosverkkoon ota yhteys Keski-Uudenmaan kumppanuusyhdistykseen.

YHTEYSTIEDOT

Keskisen Uudenmaan kumppanuusyhdistys
Seutulantie 3-5 A
04400 Järvenpää
puh. (09) 2719 2845
www.kumppanuusyhdistys.net

Luonnon ystävä, luontokuvaaja ja luonnonsuojelija Jouko Veikkolainen Potkurin haastattelussa:

Tuusulanjärven maisemaa suojeltava

Järvenpää on vihdoinkin huomannut että on miellyttävää "kastaa varpaansa veteen". Millaisia vaiheita kaupungin suunnittelussa on ollut? Kuinka tärkeäksi Tuusulanjärvi on koettu? Tästä kertoo järvenpääläinen luonnon ystävä, kuvaaja ja luonnonsuojelija Jouko Veikkolainen.

Tuusulanjärven rannat olivat minun lapsuudessaan laidun-alueita. Lehmikarja söi saraikkoa. Vedenpinta on laskeutunut ajoittain jopa metrin verran. Rannat ovat pensoittuneet. Maisema ja rannat ovat muuttuneet. Lintulajit ovat joutuneet väisty-mään. Lintuhavaintoja on pitkäl-tä ajalta dokumentoitu, muistelee suojelija.

SUOJELIJAN TULEE EHTIÄ ENSIN

Luontokuvista näkee esimerkiksi maiseman muuttumisen. Kuvakasettien kanssa on kuin suojelun matkasaarnaaja. Olen pyrkinyt ennakoimaan - pit-mään kuvia mukana neuvotte-luissa. Luonnonmaiseman muut-tuminen jonkin toimen jälkeen ennen - jälkeen kuvien kertoo, mitä tehtiin ja mitä sitten tapah-

tui esimerkiksi alueen linnuille ja muulle eläimistöille.

Aina tulee muistaa, että syyt ja seuraukset eivät ole helposti to-dettavissa. Jos lintujen pesimä-alue toteutellisesti tuhoetaan voidaan sanoa että rakentaminen tuhosi. Jos taas rakennetaan arveluttavan lähelle voidaan todeta linnuston kaikonneen paikalta rakentami-sen jälkeen, jos näin käy. Linnut kun eivät kerro mistä syyistä kaik-koivat.

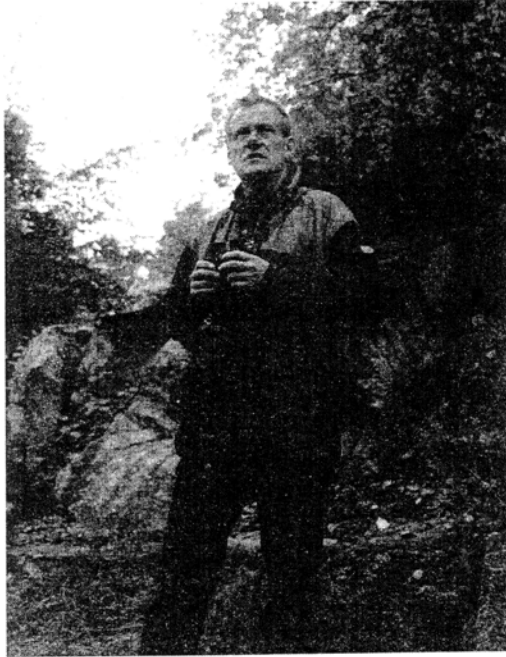
TÄRKEINTÄ ON MAISEMAN SUOJELU

Olen maisemansuojelun puo-lesta. Kun maisema säilyy, eläimistökin viihtyy yleensä mu-kana.

Tuusulanjärven pohjoispuolella länsirannan maisema on minule kovin rakas, sehän on lapsu-teni maisema, kertoo Veikkolai-nen.

Alueen suojelun solmuista voi-si kirjoittaa vaikka kirjan ja tä-män maiseman helmen säilyminen oli 80-luvun alkupuolella to-della kovassa vastatulessa.

Lintuvesiohjelmaan alue saa-tiin rajatuksi melko mukavasti. Sen jälkeen alkoivat vaikeudet. Matkasin seutukaavaliitossa ja Lääninhallituksessa. Seutukaav-assa oli suojelualueena pelkkää vettä ja rannat rakentamiseen. Järvenpää yleiskaavaluonnok-sessa pelkästään maata ja sitäkin

vähän. Varsinainen paukku oli kun sain selville että Lääninhal-litus, ministeriö ja kaupunki oli-ivat sitten neuvotteluissaan toden-neet tyydyttävänä ratkaisuna että kaksi hehtaaria rantahuhtaa va-rattaisiin rakentamisen piiriin järven linturannasta. Tämähän olisi merkinnyt täydellistä tuhoa järven pohjukan maisemalle ja eläimistöille. Voi sanoa että järven pää olisi lakannut olemasta. Täm-änkin paperin sain Helsingistä viitteellä "lykyä tykö", muiste-lee Jouko Veikkolainen.

VIRKA-MIESTEN SEKOILUA

Otin yhteyttä ministeriöön ja kysyin voinko tulla kertomaan tilanteesta, sain vastauksen: tule.

Katselimme dioja ja suun-nittelimme millä hanke saataisiin nurin. Totesimme että kun kau-punki ei kerran ollut yleiskaav-avassaan kiinnostunut ministeriön kannasta niin pyydetään se lau-sunnolle. Tämähän voisi onnis-tua.

Samoihin aikoihin Läänin-hallituksessa oli hävitetty pari tärkeää selvityspyyntöä. Toimitin ne sitten hiljaisesti toiselle ympäristötietoiselle virkamiehelle jotta tutkimukset voitiin aloit-taa. Siinä sitten tuli taas eräälle virkamiehelle virheitä kun oli katsottu väärästä kartasta, ja tut-kittu hartaasti asiaa josta ei kos-

kaan ole edes tehty tutkimus-pyyntöä. Tässä sain sitten kuulla voimasanoja ja muutakin kiusaa tuli, kun virkamies huomasi vir-heensä.

Jos kaavoista päättävä virka-mies tekee virheen, asia muuttuu helposti arvovaltakysmykseksi.

Yleiskaavaan rajaukset lopul-ta korjattiin korjattiin nöyrästi. Pertti Seiskarin tiukka kirje pani pisteen tuhohaaveille. Nythän Naturakin suojelee joten voin nukkua yöni EU:n tukemana, huokaa Veikkolainen helpottu-neena.

Natura onkin monen luonto-alueen pelastus. Myös järven eteläpuolella se ohjaa kaavoitusta. EU:n määräykset on otettava sie-läkin vakavasti ja Suomi saa satkutia jos ei toimita oikein.

KAATOPAIKKA LUONNON-METSÄN NAAPURIIN?

Suojelutyössään lintuvesien, metsiensuojelun ja hiukan soidensuojelun suhteen olen onnistunut.

Oli mukavaa olla kaatamassa Järvenpään kaatopaikkahanketta Sipooseen. Siellä oli silloin kansainvälisenkin tason mukaan hyvä luonnonmetsä jonka naapu-riin kaatopaikkaa haaveiltiin. Kun metsän tutkimus paljasti harvinaisia hyönteisiäkin kaiken muun lisäksi niin typerän kalliik-si tullut kaatopaikkahanke alkoi hiipua. Kaatopaikkahanketta viivytettiin turhaan - toivotonta hanketta. Sanoinkin erälle vir-kamiehelle, miksette soita ennen kuin näitä kaavavaiette, muistelee Jouko Veikkolainen.

Nytkin kun Järvenpään yleis-kaavoitus ja asemakaavoitus ran-nassa odottaa selvityksiä niin minua ihmetyttää miksei selvi-tyksiä tehdä aikanaan kuten EU määrää. Yksityiset kansalaiset

joutuvat keskeyttämään kaava-hankkeita jotta päästään taas lai-lisuuden tielle, toteaa suojelija.

NAISET SUOJELEVAT ELÄMÄÄ

Etelän metsien suojelussa pro-sentti tai pari metsäalasta on monille liikaa. Nyt kun naiset omistavat paljon metsiä eivätkä pidä paljaaksihakkuista, on met-säteollisuudelle tullut häätä kä-teen. Naisväki haluaa nähdä met-sän metsänä. Naiset suojelevat elämää.

Luonnonsuojelu ei ole paikas-ta kiinni. Vanhat metsät ja suot ovat arvokkaita suojeltavia.

Monet metsänomistajat haluai-sivat myydä alueitaan suojeluun ja kunnat haluavat kansal-lispuistoja. Valtion tulisi lähteä enemmän suojeluun mukaan eteläisimmässä Suomessa.

SUOJELUN HARHAA

Kun suojelu tuntui aina vaan onnistuvan, tuli harha. Tavoitteenani oli Järvenpäässä saada 20 metrin vihervyöhyke rantakortteliin kauppahankkeen ja linturannan väliin suoja-vyöhykkeeksi. No tässä en sitten onnistunut. Siispä ottamaan kan-taa. Näin mielessäni ruman näyn - takapihaa. Nyt kun katsoo, päi-vällä tai illalla näkymää Vanhan-kyläntieltä Rantakadulle on näky todellakin takapihamainen. Istut-takaa tuomipihlajaa siten kuin on rantapuistossa lähellä entistä puhdistamaa. Se auttaa paljon, neuvoo Jouko Veikkolainen.

JÄRVENPÄÄSSÄ VALJONNAN PÄÄLLÄ

Järvenpäästä löytyy Tuusulan-järven lisäksi paljon vaalitavaa kuten esimerkiksi Lemmenlaakso ja perinnemaisemista Vanha-kyläniemen kartanon puisto ja opistojen puistot. Vanhakylä-niemessä näkisin toimintoja jot-ka ovat kartanoympäristöön so-pivia, ei pelikenttiä ja hupialueita jossa on jokaiselle jotakin här-veleitä. Kartanonpuistoa pitäisi suunnitella henkilön jolla on perustunteuma Järvenpään mai-semaan esimerkiksi suunnittelua voisi aloittaa juuri valmistuneen Marja Mikkolan maisema-selvityksen pohjalta. Järvenpään maisemaselvityksessähän on luonnonmaisema-alueita arvos-tettu suuresti. Vanhojen jalo-puiden, varsinkin tammien, vaa-liminen on hyvin tärkeää. Pui-stoja tulee hoitaa perinne-maiseman ehdoin, vaatii suojeli-ja.

Olen tehnyt luonnonsuojelu-työtä aidosta sydäimestäni. Pal-kinto tulee suoraan luonnosta, parhaimmillaan se on ollut hurmostilaa lähentelevä tunne vaeltaessani Lapin tunteureilla, tunnelmoi Jouko Veikkolainen.

Haastattelija
Aimo Kuoppa-aho

Järvenpään teatteri
Hämeenkatu 1, 01300 JÄRVENPÄÄ
www.jarvenpaanteatteri.fi

Jari Tervo

POLIISIN POIKA

"TYYPILLINEN SUOMALAINEN MÖKKI
KUSIAISIA PIHALLA
JA PASKIAISIA SISÄLLÄ
LAITA NAKKIKASTIKETTA."

Ohjaus JARI MISSINEN
Järvenpää-talo, Kellariteatteri
la 27.10 klo 19 pe 30.11 klo 19
su 4.11 klo 16 la 1.12 klo 19
le 10.11 klo 19 ke 5.12 klo 19
to 15.11 klo 19 pe 14.12 klo 19
la 17.11 klo 19 la 15.12 klo 19
la 24.11 klo 19

Liput 50 mk /40 mk

Lipunmyynti
Teatterin toimisto
p. 09-2719 2800
050-595 5905

OLETKO PERUSTAMASSA YRITYSTÄ?

Maksuton neuvontapalvelu jo suunnitteluvaiheessa.
Käytä hyödyksesi!
Soita ja varaa aika **(09) 2709 2550**

Startti KESKI-UUDENMAAN
ULUUYRITYSKESKUS RY
http://www.dic.fi/~startti

VINKKEJÄ . KONTAKTEJA . YHTEISTYÖKUMPPANEITA

KARENSSISANOMAT

Työttömien valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry

Työttömät, ihmis- oikeudet, köyhyys

Työttömien ensimmäiset Ihmisoikeuspäivät pidettiin Seurakuntaopistolla 1994. Päivi-
en teemana oli silloin pelkäästään
"Työttömien Ihmisoikeudet".
Myöhemmin vuosina teemoina
ovat olleet mm. Naisten työttö-
myys ja Nuorten työttömyys.

Tänä vuonna teemamme on
Työttömänä jaksaminen - Oikeus
elämiseen.

Työttömät ja köyhyys

Euroopan perusoikeus asiakir-
jan 1 luku 2 artikla 1.: "Jokaisel-
la on oikeus elämään."

Suomen perustuslain 198: "Jo-
kaisella, joka ei kykene hankki-
maan ihmisarvoisen elämän edel-
lyttämää turvaa, on oikeus
välttämättömään toimeentuloon
ja huolenpitoon."

Tutkimusten mukaan työttö-
myys on köyhyyden suurin yhtei-
nen nimittäjä. Lipposen kakkos-
hallitus lupaa hallitusohjel-
massaan tarttua tällä kaudella
erityisesti köyhyysongelman vä-
hentämiseen ja poistamiseen
maastamme.

Suomen kansallinen köyhyy-
den ja syrjäytymisen vastainen
ohjelma, joka julkistettiin kesä-
kuulla, ei tuonut mitään uutta
ongelman ratkaisuksi, päinvas-
toin.

Työttömyys, asunnottomuus,
ylivelkaantuneisuus, mielen-
terveysongelmat, vähimmäis-
toimeentuloturvan ja opintotuen
riittämättömyys - kaikissa näissä
ryhmissä on myös työttömiä - ja
näiden ongelmien kanssa elävät
kaipaavat lisää taloudellisia res-
surssseja ja asiantuntijahenki-
löstön apua valtion ja kuntien
hallinnoilta.

Työttömien köyhyyden poista-
miseksi ja torjumiseksi on lääke-
keitä, jos niitä halutaan käyttää,
esim.

1) Työssäoloehdon palauttamisen
nykyisestä 10 kk:sta takaisin
6 kk:teen. Paras lääke työttömi-
en köyhyyteen!

2) Yhdistelmätukilain epäkoh-
tien korjaaminen. Työssäoloehto
koko työssäoloajalta (nyt 1/3 osa).
Useat kunnat maksavat
yhdistelmätuon päälle ns. kunta-
lisää ja ihmiset saavat alansa oi-
keaa palkkaa ja voivat tehdä
kokoaikatyötä. On todella väärin
ja epäinhimillistä, että toinen sa-

maa työtä tekevä kartuttaa koko
ajalta työssäoloehdoaan ja toinen
ei.

3) Puolison tulojen vaikutus
työttömän työttömyysturvaan
poistettava.

Puuttuva solidaa- riisuus, katkerat kansalaiset

Työttömänä on vaikea jaksaa,
mikäli rahat eivät riitä edes
perustarpeisiin.

Laman jälkeiset vuodet hyvin-
vointia on jaettu jo muutenkin
hyväosaisille ja heille kansantu-
lon kakkua jaetaan ensivuon-
nakin runsain mitoin. Ensi-
vuodelle työttömille on luvassa
peruspäivärahaan 8 markan ko-
rotus ja ansioturvaan 12 markan
korotus päivää kohti. Saman
aikaisesti työssäkäyville on tulo-
sa ansioihin Tupon mukainen
2,6-4 %:in palkankorotus (riip-
puen alan Tes:istä) sekä veroale,
joka kartuttaa palkkapussia esim.
pieni tuloisilla - 4000 markkaa /
kk:ssa ansaitsevilla - 14 mk/kk
lisää ja suurempi tuloisilla -
20.000 markkaa kk:ssa ansaitse-
villa - lisää 207 mk/ kk.

Niille joilla jo on, annetaan
tuntuvasti lisää, mutta pienituloi-
sille tai tulonsiirtojen varassa elä-
ville vain murusia.

Toimeentulotuen varassa eläviä
työttömiä korotukset eivät auta
eurookaan. Sen, mitä työttömyys-
turvaa korotetaan, otetaan pois
toimeentulotukea tai asumistukea
leikkaamalla.

Tarvittaisiin
toimeentulotuen perusosan koro-
tus ja asumistuen omavastuu-
osuuden poisto. Täytyy myös
muistaa, että on paljon ihmisiä,
jotka työssäkäynnistä huolimatta
elävät toimeentulotuen varassa.

Kansanedustajat ja korkeat vir-
kamiehet kunnissa, hoitavat itsel-
leen palkankorotuksia, joiden
suuruus on samaa luokkaa (tai
isompi) kuin matalapalkka-aloil-
la palkkatyössä olevilla on brutto-
palkka tai ansioturvan saajilla
työttömyysturva.

Näillä päätöksillä köyhistä
kansalaisista saadaan katkeria,
politiikkaa ja päättäjiä vihaavia
syrjäytettyjä, jotka eivät enää vä-
lillä edes äänestä vaaleissa.

Jokaisen ihmisarvo on tärkeä,
jokaisella on oikeus elämiseen.
On selväkin selvempi asia, että
köyhyyttä eivät voi ymmärtää sitä
kokemusta vaille jääneet,
päättävissä asemassa olevat ih-
miset. Useimmiten päättäjät ovat
lisäksi miehiä, joilta puuttuu ko-
konaan empatiakyky, jota ehdot-
tomasti tarvitaan sosiaalisia
tulonsiirtopäätöksiä tehtäessä.

Arkkipiispa Jukka Paarman tervehdys

Työttömien valtakunnallisten
ihmisoikeuspäivien osanottajille

Hahuan kiittää teitä, te työt-
tömien valtakunnallisten ihmis-
oikeuspäivien järjestäjät ja
osanottajat, siitä että olette va-
linneet kokoontumisen tee-
maksiksi työttömänä jaksamisen.
Uskon, että päiviltä saadut vi-
rikkeet virkistävät ja auttavat
niin teitä kuin lähipiiriännekin
torjumaan uupumusta.

Olen huolestunut siitä, että
uupumuksesta, jaksamatto-
muudesta, on tullut niin työssä
käyvien kuin työttömienkin yh-
teinen taakka. Jotain yhteiskun-
nassamme on perustavasti vial-
la, kun uupumus on levinnyt
kouluihinkin. Kouluväsymy-
ksestä on tullut koulu-uupu-
musta.

Uupuneet tarvitsevat tukea,
että he löytäisivät uudelleen it-
sessään olevat voimavarat täy-
teen elämään. Ja niiden jotka
tuntevat tervettä väsymystä jär-
jestötoiminnan, harrastusten tai
työsuoritusten jälkeen, on
tarkattava oman elämänsä arvo-
ja, ettei väsymys salakavalasti
muutu uupumukseksi.

Myös yhteiskunta, markkinat
ja työelämä tarvitsevat terveh-
tymistä.

Te olette kokoontuneet työt-
tömien ihmisoikeuspäiville jo
kahdeksatta kertaa. Tässä ei
ole mitään onniteltavaa, kos-
ka ensimmäisiäkään päiviä ei
olisi tarvinnut järjestää, jos kä-
sityksemme työstä, työttömyy-
destä ja ihmisarvosta olisi ter-
ve.

Työttömyys ei ole vain talo-
udellisesti epätarkoituksen-
mukaista. Se on eettisesti vää-
rin. Me emme saa uupua sillä
tavalla, että alamme pitää
luonnollisena nykyistä luonno-
nta tilaa. Tästä kokoon-
tumisemme on terveellinen
muistutus samalla kun te
autatte toinen toistanne
jaksamaan ja kerrotte yhteis-
kunnan ja markkinoiden päät-
äjille, että asioiden täytyy olla
toisin.

"Rohkeus auttaa kestämään
sairaudenkin, mutta kuka jak-
saa elää, jos rohkeus pettää?",
kysytään viisaasti Sananlasku-
jen kirjassa (18:14). Toivotan
teille kaikkille Jumalan siuna-
usta ja rohkeutta elää!

Jukka Paarma
Arkkipiispa

Valtiovarainministeriöön tarvi-
taan ehdottomasti myös sosiaali-
puolen asiantuntemusta.

Kuntouttava työtoiminta

Syyskuun alusta tuli voimaan
laki kuntouttavasta työ-
toiminnasta ja käytännön toteu-
tunnissa alkaa marraskuussa.
Lain toteuttamisessa tulee ole-
maan ongelmia ja nyt tarvitaan
aktiivisilta kansalaisilta herkkää
korvaa.

Laki on tarkoitettu nimenomaan
viimesijaiseksi toimenpiteeksi ja
toimenpiteen piiriin ohjattaville
ihmisille pitää ennen sitä tarjota
kaikkia muita työhallinnon toi-
menpiteitä. (koulutusta, kuntou-
tusta, harjoittelua työmarkkina-
tuella, yhdistelmätukea jne.)
Sanktiopykälät koskevat alle 25
vuotiaita ja yli 25-vuotiaille se
on vapaaehtoinen mahdollisuus.

Päättäjät kuun- nelkaa TVY:läisiä

Päättäjät kuunnelkaa

TVY:läisiä, meillä on asiaa. Me
tiedämme kuinka meidän ihmi-
set jaksavat. Osaamme ehdottaa
miten kansalaisten, meidän ih-
misten hyvinvointia voitaisiin
parantaa. Tunemme omasta ko-
kemuksesta häpeän, tuskan,
tarpeettomuuden, syyllistämisen
sekä tunemme tulevaisuudet-
tomuuden kaubun ja pelon las-
temme ja lastenlastemme työttö-
myydestä.

EU:n liittymisen myötä ei riitä
pelkäästään "sosiaalirässin"
asiantuntemus, vaan myös meil-
lä Suomessa päättäjien on otetta-
va aidosti huomioon kansalaisten
kuuleminen heitä itseään koske-
vissa asioissa. Siihen EU:kin vel-
voittaa.

Päättäjät: Kuunnelkaa meillä
on asiaa!

Helsingissä alkavassa syksyssä
5.9.2001

Lea Karjalainen
TVY:n puheenjohtaja

Työssäoloehto takaisin kuuteen kuukauteen - ken saa riihikuivaa?

Torstaina 9.8.2001 klo 5.45 satoi kaatamalla vettä. Toimintakeskuksen pihalla seisoi linja-auto valmiina kuljettamaan autolastillisen turkulaisia, kaarin-laisia ja raiisilaisia työttömiä Helsinkiin Säättölaitalle kertomaan budjettiriiheen osallistuville päättäjille kylmiä tosiasioita. Pitkin viikkoa tehdyt banderollit kannettiin autoon. Ne oli tehty samantyyppisiksi sillä halusimme tulla nähdynä ja kuulluksi yhtenäisenä joukkona sekä budjettineuvottelujen osanottajien että median silmissä. Mielenosoituksen suurimmassa banderollissa vaadimme työssäoloehdon palauttamista takaisin kuuteen kuukauteen. Se oli ykköstarvoiteemme.

Matkalla kuunneltiin toimintasuunnitelmaa paikan päällä ja Turun Radion haastattelu jossa Raison Työttömien puheenjohtaja Kari Hanka kertoi mielenosoituksen olevan valtakunnallinen.

- Tämä ei ole uhittelua vaan joukkovoiman osoitus. Me työttömät haluamme töitä ja meillä on työkykyä.

Parin tunnin matkan jälkeen Suurtorille päästyämme joukkomme järjestäytyi ja käveli sää-

tytalon eteen jalkakäytävää pitkin banderollit levitettynä. Paikalla oli jo, ikään kuin vastaanottamassa, MTV 3:n uutiskuvaaja ja muutama lehdistön edustaja. Media-väki lisääntyi yhdeksän jälkeen. Virkavaltakin esitti leikillisen kysymyksen mahdollisten kakkujen mukana olosta. Joukkomme oli asiallinen, banderollit iskeviä mutta vain muutama bussilastillinen mielenosoittaja tuli muualta päin suomea. Ehkä sateinen ilma vaikutti osallistumishalukkuuteen.

Tapahtuman avasi Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestön puheenjohtaja Lea Karjalainen. Hän muistutti puheensa siitä, että Niinistö ehdottaman työttömyysturvan porrastamisen tuloksena toiset työttömät maksaisivat toisten kulu. Tämän sijaan työttömyyspäivärahan tasoa pitäisi hänen mukaansa nostaa 160 mk:aan, jolloin mukana olisivat kaikki maksamatta jääneet indeksikorotukset, eikä sairausvakuutusmaksua saisi korottaa sillä maksamattomien joutuisivat silloin kaikkein pienempi tuloiiset. Aloituspuheenvuoron jälkeen sana oli kaikille vapaa.

-Valtion velanlyhennys on tällä hetkellä 10% etujassa, vaikka hallituksen päätavoitteena piti olla työllisyyden hoito. Eikö tässä ole selvä ristiriita?, kyseli puheenvuorossaan TVY:n työvaliokunnan jäsen Jouni Pekkala.

Muistutettiin myös siitä, että työttömyysturvaan mahdollisesti ja toivottavasti tuleva korotus ei saisi vaikuttaa muihin tukimuotoihin. Esimerkiksi asumistukea saavalle työttömälle 10 mk:n työttömyysturvan korotus päivässä (n. 200 mk/kk) saattaa vaikuttaa vähentävästi asumistuen osuuteen vuokrasta. Silloinhan oikea käsi ei tietäisi mitä vasen tekee ja ainoa työllistyjä olisi yhdistelmämuutella sosiaalitoimistossa toimeentulotuki-päätöksiä tietokoneelle kirjaava konttorityöntekijä jonka ammatitaitoista työtä ei lueta oikeaksi työkseen. Se ei kartuta työssäoloehdon vaatimaa aikaa juuri ni-meksikään huolimatta tehtyjen työpäivien määrästä. Yhdistelmätuen alhosta nousut vain työllistymällä oikeaan työpaikkaan oikealla palkalla.

Säätytalon portaita kipusi ministeri ja päättäjät toisensa jäl-

keen. Kukaan heistä ei pahemmin kehdannut silmiin katsoa kuten eräs puheenvuoron käyttänyt nainen osuvasti sanoikin. Niinistö ja Lipponen taisivat livahdtaa sisälle keittiön kautta koska heitä ei kymmeneen mennessä näkynyt.

Puheenjohtajamme Onni Koponen peräänkuulutti sitä miksi työttömiä ei ole otettu mukaan työryhmiin joissa päätetään heitä koskevista asioista. Yhteys ruohonjuuritasolle on kadonnut.

- Miksi luodaan työpaikkojen sijaan turhaa koulutusta? Me osaamme hakea työtä emmekä tarvitse työnhakusuunnitelmaa vaan työllistymissuunnitelmaa. Pitkäaikaistyöttömien kohdalla pitäisi harkita työttömyyseläkkeelle pääsyä 55 vuotiaana sillä vain 2-4% heistä työllistyy. Työntantajat karsastavat pitkään otettomien olleita ja voidaankin olettaa tämän olevan osasyynä siihen etteivät kaikki työpaikat tule

työttömyystoimiston tietoon.

Budjettiriihi alkoi kello kymmenen ja keräsimme banderollimme pois tyytyväisenä siitä, että ainakin tiedotusvälineet huomasivat meidät. Kotimatkalta lähdettiin revanssi mielialalla. Tarkoituksena on olla läsnä valtiopäivien avajaispäivänä 4.9.2001 Suurkirkon edustalla samanaikaisesti kun eduskunta ja hallitus ovat kirkonmenoissa.

Tuloksena mielenilmauksesta tai siitä huolimatta budjettineuvotteluissa Niinistön esitys työttömyysturvan porrastuksesta meni onneksi nurin. Työttömyyspäivärahaa korotetaan 8 mk/päivä jos työttömyysturvajärjestelmän uudistusta pohtiva kolmikantainen työryhmä saa aikaan uudistusesityksiä, ja muuta pientä. Mutta vielä olisi kirveleitä töitä.

by Sinikka Rautio
Turun seudun työttömät ry

TYÖTÄ TAI TYÖTTÖMYYSTURVAA

Tämän päivän köyhyys ja pienituloisuus Suomessa ovat seurausta 1990-luvun alussa syntyneestä suuryöttömyydestä ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyydestä. Puolet toimeentulotuen saajista on työttömiä. Myös työttömyysturvan leikkaukset viime vuosikymmenellä ovat pahentaneet köyhyysongelmaa.

Todellinen köyhyyslääke on työpaikka.

Jos sitä ei ole, on varmistettava kohtuullinen työttömyysturva. Ansioturvalle pääsy on helpotettava. Tuossa sovittiin työttömyysturvan kehittämisestä - ei leikkaamisesta. Viime vuosikymmenellä hallitukset leikkasivat useaan otteeseen ansioturvan päivärahajoja. Laman aikana peruspäivärahojen indeksikorotukset jätettiin useaan vuonna tekemättä. Tämä merkitsi ostovoiman laskua niin perus- kuin ansiopäivärahoissa. Myös ansioturvalle pääsyä vaikeutettiin 90-luvulla. Ansiosidonnaista työttömyysturvaa saavien osuus työttömistä onkin pudonnut kahdesta kolmasosasta (1990) 40 prosenttiin (2000).

Työttömyyden pitkittyminen ja työttömien putoaminen työmarkkinatuella on johtanut siihen, että tällä hetkellä yli puolet peruspäivärahalla tai työmarkkinatuella olevista työttömistä joutuu hakemaan joko toimeentulotukea, asumistukea tai molempia.

Lista työttömyysturvan leikkauksista

- Ansio-osa alennettiin 45 prosentista 42 prosenttiin v. 1992.
- Työssäoloehdot pidennettiin 26 viikosta 43 viikkoon v. 1997.
- Työttömyysturvan lisäpäivien ikäraja (ns. työttömyyseläkeputki) nostettiin kahdella vuodela 55 v:sta 57 v:een v. 1997.
- Nuorten työmarkkinatuen saantiehtoja on tiukennettu.
- Lukuisia muita heikennyksiä: mm. indeksikorotusten jäädyttäminen, päivärahauudelleenmäärittelysäännön muuttaminen, päivärahajohdon perusteena olevasta palkasta tehtävä 5%:in vähenys, työttömyysturvan rangaistuskarensien pidentäminen, työn vastaanottovelvollisuuden ja työssäkäyntiluiden laajentami-

nen. Tuossa sovittiin työttömyysturvan parantamisesta. Viime syksen tuloratkaisussa sovittiin yhden leikkauksen palauttamisesta.

Työttömyysturvan ansio- ja prosentti nostetaan alkuperäiseen 45 prosenttiin 1.3.2002 lähtien. Tämä parantaa työttömien ostovoimaa ja vähentää tarvetta turvautua toimeentulotukeen. Korotuksen jälkeenkin Suomen työttömyysturvan taso jää alle EU:n keskitason.

Maan hallitus on sitoutunut voimassaolevaan tulopoliittiseen sopimukseen liittyvässä kannanotossaan 17.11.2000 mm. seuraavaan: "Ansiosidonnaista työttömyysturvaa korotetaan 1.3.2002 alkaen siten, että ansio-osa nousee nykyisestä 42 prosentista 45 prosenttiin päiväpalkan ja perusosan erotuksesta

90-kertaisen peruspäivärahan suuruiseen kuukausipalkkaan saakka. Muilta osin ansio-osan laskentakaava säilyy nykyisellään." (Ks. SAK:n tuoposivut 2000).

Sitoumuksista on pidettävä kiinni. Tämä on ensimmäinen askel työttömyysturvan kehittämiseksi.

Pääsy ansioturvalle on köyhyyslääke

Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan korottaminen on oikein ja tarpeellista. Sen markkinoinen köyhyysongelman ratkaisuna on kuitenkin väärin. Kymmenen markkan korotus päivärahaan leikkautuu enemmistöllä työmarkkinatuen saajista pois käteen jäävästä tulosta, sillä se vähentää kunnallisen toimeentulotuen ja asumistuen määrää.

Tulotasostaan ja perheiden toimeentulosta tinkimään joutuvia ei myöskään saa asettaa toisiaan vastaan. Työttömien keskinäisillä tulosiirroilla ei köyhyys poistu. Kytkenään poisto merkitsisi ansioturvan leikkaamista. Valtiosa ansiosidonnaista työttömyysturvaa saavista on pienituloisia, jotka ovat työssä ollessaan saaneet palkkaa 5 000-9 000 markkaa kuukaudessa. Ansiosidonnainen päiväraha on keskimäärin 4700 markkaa kuukaudessa, mutta työmarkkinatuki vain 2600 markkaa kuukaudessa. Paluu ansioturvalle voi antaa työttömälle 2000 markkan parannuksen kuukausituloihin, kun

työmarkkinatuen korotus tuo vain satasen. Työttömän pääseminen ansiosidonnaiselle työttömyysturvalle ei myöskään kasvata valtion menoja, sillä sen maksavat vakuutetut ja työnantajat.

Työtä tai työttömyysturvaa

Tuossa sovittiin perustettavaksi kolmikantainen työryhmä, jonka tehtävänä on työvoimapolitiikan ja työttömyysturvan kehittäminen. Työryhmän määräämispäätös päättyy 1.10.2001. SAK:n tavoitteena työryhmässä on työttömyysturvaan liittyvien epäkohtien korjaaminen. SAK:n mielestä työttömyysturvaa on parannettava mm. niin, että ansioturvalle pääsyä helpotetaan ja lyhytkestoisten töiden vastaanottaminen on nykyistä helpompaa.

Köyhyys ei vähene laittamalla työttömät keskenään vastakkain. SAK ei tule hyväksymään työttömyysturvan heikennykseen tähtäviä esityksiä.

Seppo Harinen
kansanedustaja Elon (sd)
avustaja

Yhteisvoimin työttömien aseman parantamiseksi tavoitteena täystyöllisyys

Hätäaputoista aktiiviseen työvoimapolitiikkaan

Kouluajoista kaikille tuttu on Juhani Ahon rautatie. 1800-luvun tuon ajan rautatiet rakennettiin hätäaputyönä. Työttömyyskorvauksia ei ollut, vaan annettiin lapiotöitä, joista tuli pieni palkka. Lapiolinja ja rakennustyöt olivat tärkeimmät työllisyystyöt sadan vuoden ajan 1970-luvulle saakka. Talouskasvu kun ei riittänyt läheskään aina hoitamaan työllisyyttä kuntoon.

Vuosisadan aikana työaika on lyhentynyt koko aika työssä 2500 tunnista vuodessa runsaaseen 1700 tuntiin. Siirtolaisia on Suomesta lähtenyt satoja tuhansia ensi Amerikkaan ja Australiaan ja toisen maailman sodan jälkeen Ruotsiin. Sodissa on kaatunut työikäisiä miehiä. Asutus toiminnalla työllistettiin sotien jälkeen.

Taluskasvu, työajan lyheneminen, siirtolaisuus, hätäaputyöt ja asutustoiminta 1860-luvulta 1960-luvulle ja sotien aikana lisäsi sotien kaatuneet ja rintamalla olo ovat olleet tärkeimmät tekijät, jotka ovat pitäneet työttömyyslukuja kurissa. Suuret ikäluokat pidettiin lisäksi koulutuksessa aiempia ikäluokkia kauemmin ja näin estettiin työttömyyden kasvua. Hätäaputyöt hoiti kuljetus- ja yleisten töiden ministeriö. Lapiolinjan merkitys kuitenkin alkoi vähetä tietöiden koneellistuksessa.

Uudet tuulet puhalsivat, kun perustettiin työvoimaministeriö, nykyiseltä nimeltään työministeriö, 1970-luvun alussa. Samalla säädettiin uusi työllisyyslaki. Toiminta perustui niin sanottuun aktiiviseen työvoimapolitiikkaan. Siinä kes-

keistä on tukityöllistämisen, jossa valtio maksaa tukea työllistäjälle, sekä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja työnvälityksen, jonka hoiti valtio - aiemmin työttömät olivat kuntien kortistoissa. Liittojen kassoista maksettiin työttömyyskorvauksia jo aiemmin. Tämä laajeni ja rinnalle tulivat valtion maksamat työttömyyskorvaukset, jotka nykyisin ovat peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Samalla perustuslakiin sisällytettiin työn oikeus eli kuuluisa hallitusmuodon kuudes pykälä, jonka mukaan kansalaisen työvoima on valtiiovallan erikoisessa suojeluksessa ja valtion tulee järjestää tarvittaessa työtä. Tämä aiheutti vaatimuksen, että työn oikeus tulee saada myös työllisyyslakiin. Kesti kummin vuoteen 1988 ennen kuin laadittiin uusi työllisyyslaki, joka sisälsi rajatun työn oikeuden, kun se velvoitti valtion järjestämään työtä vuoden työttömänä olleille sekä nuorille lyhyen työttömyyden jälkeen. Tämä kumottiin laman aikana vedoten kustannussyihin ja vuoden 2000 perustuslaistakin työn oikeus poistettiin valtiovaltaa velvoittavana - tuli ympärilyöreämpinä lausuma.

Tärkeä taitekohta oli työttömyysturvan paneminen verolle muun sosiaaliturvan ohella. Todellinen syy oli 1970-luvun laman aikainen ja yritysverohelpotuksia tarkoittaneen elvytyspolitiikan lisäämä valtion velkaantuminen. Tärkeä etappi oli työelämä-asioiden, kuten työeläinlakien, siirtäminen työhallinnolle 1980-luvun lopulla. Tämä aiheutti nimen muutoksen työministeriöksi.

Jos 1970-luvulla alkoi kuulua ääniä, että työttömyyskorvaukset

aiheuttavat työttömyyttä, työttömät eivät halua tehdä työtä. Väite oli kaikkua menneisyydestä, jolloin sanottiin, että köyhä laiskistuu, jos saa rahaa ilman että tekee työtä. Tähän perustui lapiolinja, jossa että ensin on tehtävä jokin työ ennen kuin saa rahaa. Kun 1990-luvulla on siirrytty puhumaan kannustamisesta, tässä on samalla tavoin kaikki menneisyydestä. On leikattu sosiaaliturvaa, että ihmisten olisi pakko mennä työhön heikoilla työehdoilla. Sitä sanotaan kannustamiseksi. Tällaisia esityksiä tulee vähän väliä, kun esimerkiksi esitetään leikkauksia työttömyysturvaan, että hakeutuisiin töihin.

Perusvirhe tällaisessa ajattelussa on se, että pyritään syyllistämään työttömät työttömyydestään, vaikka työttömyyden perussyynä on työn puute. Kannustamisella on positiivinen sisältö silloin, kun sillä tarkoitetaan, että ihmisille luodaan myönteisiä vaihtoehtoja. Jos ihmisille tarjotaan keppiä etuuskien leikkauksien muodossa, ei pitäisi puhua kannustamisesta, vaan pakottamisesta, köyhien käyttämisestä tai muusta vastaavasta.

Kansallinen hätätila

Syksyllä 1975 pelättiin, että työttömyys nousee jopa 60 000 henkilöön ja Kekkonen, UKK, asetti kansallisen hätätalhallituksen. Nyt meillä on noin 300 000 työtöntä työnhakijaa ja tämä lisäksi runsas 50 000 työttömyyseläkäläistä sekä 75 000 henkilöä tukitöissä, työvoimakoulutuksessa tai sijoitettuna muilla toimenpiteillä, yhteensä 430 000 henkilöä työttömänä tai toimepiteiden piirissä (niin sanot-

tu laaja työttömyys). Määräaikaissa ja muissa epätyypillisissä työsuhteissa olevien joukko on korkea. Työttömyys on alentunut, mutta luvut ovat tällaisia seitsemän vuotta jatkuneesta korkeasuhdanteesta huolimatta.

Laman jälkeen tehtiin erilaisia työllisyystoimia. Vaikeus on siinä, että riittävän tehokkaiden toimien ei ryhdytty, vaikka riittämättömyydestä varoitettiin. Viime vuodet työllisyystoimia on supistettu korkeasta työttömyydestä huolimatta. Verokevennyksistä osa on kohdistunut työllisyyden kannalta oikein eli pieniin ja keskisuuriin työtoluihin ja työvaltaiseen toimintaan. Osa on kumminkin annettu suuriin tuloihin ja työllisyyden kannalta hukkaan.

Tehoa työllisyyden hoitoon

Kuvaava on ollut vuoden 2002 budjetin valmistelu. Vaikka taloudellinen kehitys on heikentynyt ja työttömyys uhkaa talven mittaan kääntyä kasvuun, budjetitirihessä saatiin vain pienet lisämäärärahat ja toimien kokonaistasoa edelleen lasketaan. Esitys työllistävästä lisäbudjetista talven mittaan sai myötätuulta, mutta sen antamiselle määriteltiin sen verran tiukat ja tulkinnalliset ehdot, että sen aikaansaaminen on vaikeaa. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen korotus kahdeksalla markalla korvaa jälkeensä jääneisyttä 1990-luvun hintojen noususta. Suhteessa yleiseen ansiokorotukseen ollaan jäljessä edelleen 15 markkaa päivässä. Ansiöpäivärahan suhteen tilanne on olennaisesti heikompi. Sen pohjana oleva palkkataso on alentunut ja ansiöpäiväraha saavien osuus työttömistä on laskenut.

Ettei tämä korjattaisiin, peruspäivärahaa pitäisi nostaa noin 155 markkaan hintojen nousu katettaisiin ja noin 180 markan tasolle, että työttömyysturva vastaisi 10 vuoden ansiokorotusta. Korotustarvetta vähentäisi, jos esimerkiksi ansiöpäivärahan saamiseen oikeuttavan työssäoloehto alennettaisiin 10 kuukaudesta takaisin kuuteen kuukauteen, koska tällöin useampi työtön olisi oikeutettu peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea parempaan ansiöpäivärahaan.

Hallituksen budjetitirihen aikaan työttömät kävivät joukolla vastaanottamassa riiehen menijät elokuun alussa. On hyvä, että työttömät antavat kuulua itsesään, koska se tukee sitä, että saataisiin tehostettua toimia työllisyyden parantamiseksi. Esitykset rahoituksen lisäämiseksi työllisyyden hoitoon antavat pontta parannuksille työllisyyden hoitoon. Tärkeä myös on saada aikaan työllistävä lisäbudjetitilvelksi, siihen olisi helpompi saada varoja kuin vuoden 2002 varsinaisen talousarvion. Ja pian aletaan valmistella jo vuoden 2003 talousarviota ja seuraavaa tuloarvion. Toiminta ja esitykset tukevat sitä, että kaikkiin näihin saataisiin lisätehoa työllisyyden hoitoon tavoitteena täystyöllisyys. Siihen uskon. Työministeriö voi kantaa kortensa kekoon, mutta se edellyttää, että kaikki yhteiskunnan keskeiset tahot sitoutuvat tavoitteiden toteuttamiseen ja kansalaistoimintaa tavoitteiden tueksi.

*Pekka Tainen
Valtiotiet. tohtori
Neuvotteleva virkamies,
työministeriö*

TYÖSSÄOLOEHTO SYRJÄYTYMISEN YDIN

Alkukesästä tehtyjen myönteisten sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuden nousua ja infra-rahoitusta koskevien ratkaisujen ohella on myös köyhyyden vastaisista toimita kyettävä päättämään. Pitkäaikaisyöttömyys on keskeinen köyhtymistä ja yhteiskunnasta syrjäytymistä aiheuttava tekijä, joka ajaa ihmiset toimeentulotukilukulle. Syrjäytymisen vastustamisessa on keskeistä saada parannuksia työssäoloehdon täyttymiseen ja ansiosidonnaisen turvan saavuttamiseen. Sosiaaliturvan ja aktiivisen työvoimapolitiikan varjolla tehty "orjatyö" on lopetettava ja ansiosidonnaisuudelle pääsy on tehtävä kaiken työn kautta mah-

dolliseksi. Nyt yhdistelmä tuki ja muu työllistämisen ei tätä tavoitetta aja. Yhdistelmätuen pidentämiseen kahdeksi vuodeksi on liitettävä työssäoloehdon täysi karttuminen. Ratkaisuihin tulisi myös sosiaalirytyt mm. kolmannen sektorin kautta. Toinen tapa purkaa köyhyys-miinaa on SAK:n esittämällä tavalla lyhentää työssäoloehto 10 kk:sta 6:teen kuukauteen.

Inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti ei voida hyväksyä ihmisten ajautumista olemattoman eläketurvan mustaan aukkuun.

Muutoksia tulisi tehdä myös verotukseen. Pienet tulot ja pätkätyöt tulisi vapauttaa kokonaan verotuksesta, mikä loisi mielek-

käitä työkohteita ja ennen kaikkea orjatyön sijasta päästäisi ihmisen toimeentulotukulta. Lyhyiden tilapäistöiden tekemiseen ei kannusta myöskään nykyinen sovellettu päiväraha, jossa pienien työtulo vaikuttaa vähentävästi työttömyyspäivärahan määrään. Kun työn tekemisestä aiheutuneet kulut vähennetään vähäisistä lisäansioista ja päiväraha pienee, jää työttömälle usein käteen pelkkä työnilo. Työn merkitys myös ihmisen hyvinvoinnin edistäjänä on kiistaton, joten tilapäistöiden tekeminen tulisi tehdä nykyistä kannattavamaksi.

Eduskunnan hallitusryhmien kehysmietinnössä esittämät painotukset ovat osaltaan selkeästi

siirtäneet hallitusohjelman painopistettä kaavamaisesta velanmaksusta sosiaalisesti oikeudenmukaisempaan ja hyvinvointivaltion perustaa vahvistavaan suuntaan. Alkukesän ratkaisut ovat myös suhdannepoliittisesti oikeaan aikaan elvyttäviä. Myös pitkään ajamamme kuntatyön kelausmaksun alentaminen suosii kuntatyöllistämistä juuri työvoimaa kaipaavilla sosiaali- ja terveydenhuollon aloilla. Kunnan työnantaja-maksu alenee 0.75 %.

Itä-Suomessa on saatu erittäin myönteinen vauhti päälle EU:n korkeimman aluetuen käytössä. Tukikelpoisia hankkeita, joihin ei EU-tuet riitä on useiden satojen työpaikkojen verran. Pyörää ei

todella tarvitse enää keksiä. Nyt on kansallista investointitukea nostamalla laukaistavissa liikkeelle suhdanne- ja aluepoliittisesti tärkeitä hankkeita.

Syrjäytymisen vastaisessa työssä on työttömien alueellinen ja valtakunnallinen toiminta korvaamatonta. Kuntouttavien ja aktiivisten toimien suorittamisessa on työttömien yhdistykset otettava tiiviisti mukaan työvoimahallinnon ja eri viranomaisten työhön. Tähän työhön on myös taloudellisesti luotava työttömien yhdistyksille voimavarat.

*KARI RAJAMÄKI
Valtiovarainvaliokunnan
varapuheenjohtaja (sd)*

EURO TULEE - MARKKA MENEÄ

Vuoden 2002 alusta alkaa rahenvaihtojakso, jonka kuluessa euro korvaa markan myös käteisvaluuttana. Vaihdaminen tapahtuu kätevästi ja nopeasti: pankit muuttavat tilit automaattisesti euromääräisiksi, pankkiautomaateista saa vain euroja. Palkat, eläkkeet, sosiaalietuudet jne. maksetaan euroina.

Kun maksat kaupassa markkoilaa, saat vaihtorahat euroina. Markat voit vaihtaa omassa tili-pankkissasi euroiksi maksutta. Markkamääräiset setelit ja kolikot lakkaavat olemasta laillisia maksuvälineitä maaliskuun 2002 alussa.

Suomen Pankki vaihtaa kansalaisten markat ja pennit euroiksi maksutta 10 vuotta sen jälkeen, kun ne eivät enää ole laillisia maksuvälineitä eli helmikuun 2012 loppuun. Vaikka Suomen Pankki vaihtaakin markkoja ja pennejä euroiksi 10 vuoden ajan rahenvaihtojakson päätyttyä, on tärkeää, että myös eri syistä kotona säilytetyt rahat tulevat vaihdetuiksi euroiksi mahdollisimman pian uusien rahojen tultua käyttöön.

Euro tulee pankkiasiointiin ensi vuoden alussa

Koko kolmen vuoden siirtymäajan 1999-2001 pankkiasiat voi hoitaa markkoissa totuttuun ta-

paan. Kuluttaja ei välttämättä tarvitse euroa pankkiasioinnissa ennen vuotta 2002. Pankki-palveluja kuitenkin saa halutesaan euromääräisenä jo nyt: tilin voi avata, laskun voi maksaa ja uuden lainan voi ottaa euroina. Euroa voi siis käyttää tilirahana, vaikka setelit ja kolikot ovat edelleen markkoja ja pennejä.

Vuoden 2002 alussa pankit muuttavat automaattisesti kaikki markkamääräiset tilit ja lainat euromääräisiksi.

* Euro ei aiheuta muutoksia pankin kanssa solmittuihin sopimuksiin.

* Talletukset ja lainat jatkuvat sellaisinaan.

* Viitekorot jatkuvat ennallaan sopimusten mukaisten koronmääräytymisjaksojen loppuun.

* Aiemmin käytetty helibor on korvautunut euriborilla, joka on uusi euroalueella käytettävä viite-korko.

* Peruskorko määrätty euro-alueella markkinakoron perusteella.

* Kiinteisiin korkoihin ja pank-

kien primekorkoihin euron käyttöön otolla ei ole vaikutusta.

Täsmällistä tietoa euron käyttöönotosta saat myös Suomen Pankkiyhdistyksestä ja omasta tilipankistasi.

Euro ja sosiaaliturva

Huojentava tieto erilaisen sosiaaliturvan tarvitsijoille:

Valuutta muuttuu, turvan taso säilyy. Euron käyttöönotolla ei ole vaikutusta sosiaaliturvaetuuksien tasoon. Näin vakuutetaan ja siltä pohjalta on koottu tietopaketti sosiaaliturvan ja euron suhteista.

Kansaneläkelaitoksen hoitamaa sosiaaliturvaa koskeva lainsäädäntö muutetaan talouspoliittisen ministerivaliokunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti 1.1.2002 lukien siten, että kaikki lainsäädännössä olevat markkamäärät korvataan euromäärillä. Muunnot suoritetaan pääsääntöisesti euroasetuksen muunto- ja pyörityssääntöjen mukaisesti. Joitakin tulo- ja omaisuusrajoja, minimimääriä sekä hallinnollisia rajaroja voidaan kuitenkin pyörittää täyteen euron tai nollalla/nollilla päättyviin euromääriin. Pyöritys tehdään siten, ettei kenenkään etuus lakkaa euromuunnoksen vuoksi.

K kaikki etuudet muuttuu euroiksi

Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan muuttamisesta euroiksi ilmoitetaan asiakkaille vuodenvaihteen 2001-2002 jälkeen lähetettävässä maksuilmotuksessa.

Lapsilisien muuttamisesta euromääräiseksi ei tulla lähettämään asiakkaille erillistä ilmoitusta, vaan tiedottaminen hoidetaan yleisellä tiedotuskampanjalla.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain sisältämät markkamäärät on jo muutettu euroiksi edellä mainittuja periaatteita noudattaen. Tuen hakijoille annettavissa päätöksissä ilmoitetaan tuen määrä myös euroina, jos tukea on myönnetty myös 1.1.2002 jälkeiselle ajalle.

Yleisen asumistuen etuus-päätöksissä tullaan ilmoittamaan markkamäärän rinnalla vastaava euromäärä marraskuusta 2000 lähtien. Asumistuen perusteet muutetaan euromääräisiksi 1.1.2002 lukien.

Opintotuen perusteet muutetaan euroiksi joulukuussa 2001. Opintorahat ja asumislisät laske-taan ja ne näkyvät euromääräisinä tuosta ajankohdasta lukien.

Opintolainojen korkoavustus-tuksen käsittely suoritetaan euroina korkokaudesta 1.10.2001 - 31.3.2002 alkaen.

Opiskelijoille itselleen maksettavat koulumatkatuet sekä lippujen myyjille ja koulutuksen järjestäjille laskun perusteella maksettavat tuet muutetaan euromääräisiksi vuodenvaihteessa 2001 - 2002.

Kansaneläkkeen, ylimääräisen rintamalisän ja rintamalisän perusteet muutettiin euromääräisiksi joulukuussa 2001. Vastavasti muutetaan perhe-eläkkeen, lesken-eläkkeensaajien asumistuen, eläkkeensaajan hoitotuen ja vammaistuen perusteet.

Sairauspäivärahoissa sekä äitiys-, isyys- ja vanhempien-rahoissa etuuden euromäärät tullaan ilmoittamaan asiakkaille jo ensimmäisen päätöksen yhteydessä niissä tapauksessa, joissa etuus myönnetään 1.1.2002 jälkeiselle ajalle. Etuuskien määrät lasketaan euromääräisillä perusteilla. Tämän jälkeen päätöksissä näkyy etuuden määrä euroina ja sentteinä.

Lomakkeet uusitaan

Kelan etuuksia koskevat lomakkeet muutetaan pääsääntöisesti vuoden 2001 kuluessa siten, että niissä voidaan ilmoittaa sekä euroja että markkoja.

Tietojärjestelmät

Euroon siirryttäessä yrityksen/järjestön kannattaa tarkistaa käynnissä ja suunnitteilla olevat

Eurosetelit

5 euroa	29,73 mk	100 euroa	594,57 mk
10 euroa	59,46 mk	200 euroa	1 189,15 mk
50 euroa	297,29 mk	500 euroa	2 972,86 mk

Eurokolikot

1 senttiä	6 penniä
2 senttiä	12 penniä
5 senttiä	30 penniä
10 senttiä	60 penniä
20 senttiä	1,19 mk
50 senttiä	2,97 mk
1 euro	5,95 mk
2 euroa	11,89 mk

Senttitkin ovat rahaa

10 senttiä	0,59 mk
20 senttiä	1,19 mk
80 senttiä	4,76 mk
90 senttiä	5,35 mk

Nosto pankista

100 mk/16,82 euroa
300 mk/50,46 euroa
500 mk/84,09 euroa

EURO TULEE - MARKKA MENEÄ

Näitten sivujen painatukseen on saatu valtionvarainministeriön tukea

tietojärjestelmien kehittämisprojektinsa ja niiden toteutusvaihe.

Erityistä huomiota on hyvä kiinnittää yrityskohtaisiin räätälöityihin ohjelmiin, jotka on tehty vanhentuneilla ohjelmointikielillä. Ohjelmistojen läpikäymiseen ja muutoskohtien paikantamiseen on tarjolla konvertointipalveluja ja etsintäohjelmia.

Yhä useammat yritykset pitävät yhteyttä asiakkaisiinsa ja alihankkijoihinsa sähköisesti - sähköpostin, internetin tai OVT:n eli organisaatioiden välisen tiedonsiirtojärjestelmän välityksellä.

Järjestelyjä käytetään muun muassa laskutuksessa. Yrityksen on otettava ajoissa huomioon euron aiheuttamat muutokset myös näiltä osin.

Tähän on tultu, mutta miten tästä eteenpäin? Otetaan siis laskin ja järki käteen, ja ryhdytään muuttamaan tuttuja (ja rakkaita!?) hintoja euroiksi.

Euron muuntokerroin on 5,94573. **Markat muutetaan euroiksi jakamalla muuntokertoimella** ja eurat puolestaan markoiksi kertolaskulla. Vaikka euron ja senttien setelit ja kolikot tulevat käyttöön vasta vuonna 2002, alkanevat monet elinkeinonharjoittajat jo sitä ennen merkittä hinnat sekä kansallisissa valuutassa että euroissa. Sen tarkoituksena on helpottaa meitä hahmottamaan eri tuotteiden arvo euroina.

Euro-laskurin voit myös hakea Microsoft Excel-tiedostona.

Markkoina ja euroina

Markkaa	Euroa
1,00	0,17
1,50	0,25
2,00	0,34
2,50	0,42
3,00	0,50
5,00	0,84
10,00	1,68
15,00	2,52
20,00	3,36

KÄYTÄNNÖN ESIMERKKEJÄ

Työmarkkinatuki & peruspäiväraha:

Päivässä	127 mk	/	21,36 euroa
Viikossa (5 pv)	635 mk	/	106,80 euroa
Kuukaudessa (21pv)	2 667 mk	/	448,56 euroa

Tuntipalkkaesimerkkejä:

37 mk	/	6,22 euroa
59 mk	/	9,92 euroa
86 mk	/	14,46 euroa

Kuukausipalkkaesimerkkejä:

5 960 mk	/	1002,40 euroa
7 412 mk	/	1246,61 euroa
12 469 mk	/	2097,14 euroa

Koneet ja laitteet:

Tietokone	6 490 mk	/	1 091,54 euroa
Pesukone	2 495 mk	/	419,63 euroa
Pölynimuri	595 mk	/	100,07 euroa
Leivänpaahdin	129 mk	/	21,70 euroa

Ruokakauppa:

Ruokaostokset	67,20 mk	/	11,30 euroa
Ykkösmaito	4,25 m	/	0,71 euroa
Asidofiluspiimä	5,95 mk	/	1,00 euroa
Voimariini	11,90 mk	/	2,00 euroa
Jauheliha	17,83 mk	/	3,00 euroa
Tonnikalapurkki	6,90 mk	/	1,16 euroa
Makaroni (tarjous 6 pss)10 mk	/	1,68 euroa	
Moniviljapalat	10,90 m	/	1,83 euroa
WC-paperi (jätti 4rll) 13,90 mk	/	2,34 euroa	

Palvelut:

Bussin kertalippu	10 mk	/	1,68 euroa
Metron kertalippu	8 mk	/	1,35 euroa
Elokuvalippu	45 mk	/	7,57 euroa
Miesten parturi	75 mk	/	12,61 euroa
Naisten kampaaja	280 mk	/	47,10 euroa
2-teholinssit	995 mk	/	167,35 euroa

Kahvilat ja ravintolat:

Lounasruoka	35 mk	/	5,89 euroa
Listaruoka	80 mk	/	13,45 euroa
Keskiolut	23 mk	/	3,87 euroa
Kahvikuppi	6,50 mk	/	1,10 euroa
Kahvi ja pulla	13 mk	/	2,19 euroa
Kahvi ja sämpylä	18,50 mk	/	3,11 euroa

Autoilu:

Bensalitra	6,37 mk	/	1,07euroa
Tankkaus (42,16 litraa)	268,56 mk	/	45,17 euroa
Öljynvaihto (4l & työ)	170 mk	/	28,60 euroa
Uusi akku (12 V 60 Ah)	199 mk	/	33,47 euroa
Käytetty auto (Toyota Corolla-88)	18 500 mk/3		111,48 euroa

Vuokrat:

1 neliö	41 mk	/	6,90 euroa
75 neliötä	3 075 m	/	517,18 euroa

Omistusasunto:

Yksio Tampereella	179 000 mk	/	30105,64 euroa
Lainan lyhennys /kk	3 500 mk	/	588,66 euroa

Sekalaisia euromenoja:

Alv sadan markan palvelusta 22 mk	/	3,70 euroa	
Ilmoitus lehdessä (2 x 75 mm/9,50 mk)			
	1 425 mk	/	239,67 euroa
Auton vuokra (1 vrk)	350 mk	/	58,87 euroa
Miniristeily (Turku-Tukholma)149 mk	/	25,06 euroa	
Valokuvat (24 x 0,79 mk)	18,96 mk	/	3,19 euroa
Palvelulinja (9,95 mk x 10)	99,50 mk	/	16,73 euroa
Parkkipaikka	200 mk	/	33,64 euroa

Kotimaisia (euro-) tietolähteitä:

Eduskunta
www.eduskunta.fi/

Suomen Pankki
www.bof.fi/emu/

Ulkoministeriön Eurooppa-tiedotus
www.eurooppa-tiedotus.fi/

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA
www.eva.fi/

Kauppan Keskusliitto
www.kaupankl.fi/suomi.htm

Keskuskauppakamari
www.keskuskauppakamari.fi/euro/

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
www.sak.fi/arkisto/emu/emuproj.html

Taloudellinen Tiedotustoimisto TaT
www.tat.fi

Teollisuus ja Työnantajat TT
www.tt.fi/yrityspalvelu/emu/

A-studio
www.yle.fi/a-studio/euro2.html

Tietotekniikan euro-opas
www.vn.fi/vm/kehittaminen/tietohallinto/euro/eopas.htm

Opetushallitus
www.edu.fi/info/eu/euroraha.html

Suomen Pankkiyhdistys
www.pankkiyhdistys.fi/emu fs.html

Tilastokeskus
www.stat.fi/tk/euro.html

KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta ja eräistä siihen liittyvistä laeista astui voimaan 1.9.2001. Lakia sovelletaan välittömästi 1.9.2001 jälkeen henkilöihin, jotka täyttävät lain soveltamisalan edellytykset aikaisintaan lain voimaantulopäivänä. Kysymys on siis ns. uusista pitkään työttömänä olevista ihmisistä. Lakiin kirjattujen toimenpiteiden avulla on tarkoitus aktivoida pitkäaikaistyöttömiä.

Alle 25 vuotiaalle toimenpide on velvollisuus jonka täyttämättä jättäminen tietää sanktioiden voimaansaattamista. Eli selkokielellä sanottuna jäävät vailla työmarkkina- tai toimeentulotukea, jos kieltäytyvät ko toimenpiteestä.

Nuorten tulee osallistua aktivointisuunnitelman tekoon sekä kuntouttavaan työtoimintaan.

Yli 25 vuotiaan on osallistuttava aktivointisuunnitelman tekoon. Sen sijaan kuntouttavaan työtoimintaan hänellä ei ole velvoitetta.

Keitä kuntouttava työtoiminta koskee?

Alle 25 vuotiaalle työttö-

mälle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle henkilölle on laadittava aktivointisuunnitelma ja järjestettävä kuntouttavaa työtoimintaa, kun hän on saanut:

työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä viimeisen 12 kalenterikuukauden aikana tai työttömyysturvaa täydet 500 päivää tai työttömyyden takia toimeentulotukea viimeisen neljän kuukauden ajan

Työttömälle 25 vuotta täyttäneelle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle henkilölle on laadittava aktivointisuunnitelma ja järjestettävä kuntouttavaa työtoimintaa, kun hän on saanut:

työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä tai työttömyysrahakauden jälkeen työmarkkinatukea 180 päivältä tai työttömyyden takia toimeentulotukea viimeisen 12 kuukauden ajan.

Vältä sanktiot osallistumalla.

Alle 25 vuotias on velvollinen

osallistumaan kuntouttavaan työtoimintaan, 25 vuotta täyttäneille se on vapaaehtoista.

Aktivointisuunnitelman teko on velvollisuus sekä alle että yli 25 vuotiaalle.

Työttömällä on velvollisuus osallistua aktivointisuunnitelman laatimiseen yhdessä työvoimatoimiston ja kunnan sosiaalitoimen kanssa.

Kieltäytyminen

Jos työmarkkinatukeen oikeutettu henkilö kieltäytyy osallistumasta aktivointisuunnitelman laatimiseen ja alle 25 vuotias ilman pätevää syytä kieltäytyy hänelle tarjotusta kuntouttavasta työtoiminnasta tai keskeyttää tai omasta syystä joutuu keskeyttämään, hänellä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen kahden (2) kuukauden ajalta kieltäytymisestä lukien.

Vastaavasti toimeentulotuen perusosaa voidaan pienentää 20 prosenttia edellyttäen että alentaminen ei vaaranna välttämätöntä toimeentuloa eikä alentamista voida muutenkaan pitää kohtuuttomana.

Alentaminen voi kestoltaan olla enintään kaksi kuukautta kerrallaan.

Toistuva kieltäytyminen

Toistuvasti aktivointisuunnitelmasta tai kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytyvällä henkilöllä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen ennen kuin hän on ollut työssä tai koulutuksessa vähintään kolme kuukautta (vertaa kolmen kuukauden työssäoloehto).

Toistuvasti kieltäytyvän toimeentulotuen perusosan suuruutta voidaan alentaa hänen osaltaan enintään 40 prosenttia edellyttäen että alentaminen ei vaaranna välttämätöntä toimeentuloa eikä alentamista voida muutenkaan pitää kohtuuttomana.

Rahalliset korvaukset

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla maksetaan hänelle normaalisti kuuluvat etuudet eli työmarkkinatuki ja toimeentulotuki.

Työmarkkinatuen lisäksi KELA maksaa ylläpitokorvauksen 30 mk/ osallistumispäivä.

Toimeentulotuen lisäksi kunta maksaa toimintarahaa 30/ osallistumispäivä. Lisäksi kunta korvaa kaikille työtoimintaan osallistuneille matkakustannukset.

Oikeus tukihenkilön käyttöön aktivointisuunnitelmaa tehtäessä

Aktivointisuunnitelmaa tehtäessä on paikalla työvoimaviranomainen sekä sosiaaliviranomainen ja työtön henkilö itse. Työttömällä on oikeus ottaa mukaan tilaisuuteen haluamansa tukihenkilön.

Tukihenkilö voi olla kuka tahansa, esim. työttömien yhdistyksestä työttömien oikeuksista hyvin perillä oleva henkilö.

Palautekokemuksistanne

Koska allekirjoittanut kuuluu kuntouttavan työtoiminnan ohjaus- ja arviointiryhmään toivon mahdollisimman paljon palautetta nimenomaan työttömien kokemuksista.

Kerro miten omalla kohdallasi olet kokenut ko toiminnan. Mitä hyvää, mitä huonoa. Minkälaisena olet kokenut viranomais-toiminnan ja tukihenkilön tärkeyden.

Palautteen antajan henkilöilisyys tulee ainoastaan allekirjoittaneen tietoon.

Kari Hanka

Raision Seudun Työttömät ry
TVY:n hallituksen jäsen

Lipposen II hallituksen talouspolitiikan arviointia

Lipposen II hallituksen ohjelmassa todetaan talouspolitiikan päälinjasta seuraavaa: "Hallituksen talouspolitiikan päätavoite on työllisyyden parantaminen, mikä edellyttää talouskasvun turvaamista." Samassa hallitusohjelmassa todetaan finanssipolitiikan linjasta: "Hallitus pyrkii tiukan budjettipolitiikan avulla siihen, että vaalikauden kuluessa valtiontalouteen syntyy rakenteellinen, kansantalouden tilinpidon mukainen rahoitusylijäämä ja valtion velka supistuu siten, että se olisi vaalikauden päättyessä alle 50 % bruttokansantuotteesta."

Toisaalla hallitusohjelmassa todetaan, että "köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisellä haetaan erityisesti ratkaisuja pitkäaikaistyöttömien, mielen-terveys- ja päihdeongelmaisten, ylivelkaantuneiden ja heidän perheidensä kasautuviin elämäntilanteita- ja toimeentulo-ongelmiin."

Hallituksen käytännön toimenpiteet ovat kuitenkin osoittaneet, että hallitukselta on puuttunut poliittinen tahto tehdä pitkäaikaistyöttömyydelle ja siitä johtuvalle köyhyydelle ja syrjäytymiselle mitään todella

merkittävää. Hallitusohjelman em. kohdat ovat jääneet pitkälti kuolleeksi kirjaimiksi. "Toisen aallon" työvoimapolitiittisen ohjelman vaikutukset näytävät muodostuvan työllisyyden hoidon kannalta varsin vaatimattomiksi.

Tällä hetkellä hallituksen tulisi muuttaa, suhdannetilanteen yllättävästi heikennyttyä, talous- ja työllisyyspolitiikkansa painopistettä aktiivisen finanssipolitiikan suuntaan siten, että 3 - 4 %:n talouskasvu voitaisiin ensi vuonna turvata. Maassa on satoja ellei tuhansia sellaisia ympäristö- ja työllisyystyökohteita, joiden toteuttamista voitaisiin suhdanteiden heikennyttyä aientaa. Ontin perusteltua, että tällaisia töitä, jotka joka tapauksessa on lähivuosina pakko toteuttaa, keskitetään laskusuhdanteeseen. Vastaavasti noususuhdanteen alettua tämän tyyppisten hankkeiden volyymia voitaisiin pienentää.

Valtion velan hoito on huomattavasti edellä hallitusohjelmassa edellytetyistä aikataulusta. Ei ole mitään kiirettä nopeuttaa valtion velan maksua. Ensinnäkin velan rasite voidaan jakaa useamman sukupolven maksettavaksi. Toisaalta nykyisen talouskasvun jat-

kuessa velka lyhenee osin 'automaattisesti', mikäli talouden kasvuvauhti onnistutetaan pitämään finanssipolitiittisen toimenpitein reaalkorkoa korkeammalla tasolla. Suomen valtion velka on tällä hetkellä EU-maiden matalimpia, noin 40 % bruttokansantuotteesta. Vaikka valtio noudattaisi jatkossa tasapainoisen budjetin politiikkaa, velkasuhde alenisi niin pitkään, kun talouden kasvuvauhti ylittää reaalkoron. Ke-vään lisätalousarvion käsittely eduskunnassa osoitti kuitenkin selvästi, että hallituksella ei edelleenkaan ole riittävää halua noudattaa oman hallitusohjelmansa mukaista talouspolitiikkaa. Valtiovarainministeriön 'säätölinja' meni sellaisenaan löysi eduskunnassa vuoden 2001 toisen lisätalousarvion käsittely yhteydessä.

Tavoitteellisesti toimien, pitäen silmällä hallituksen talouspolitiikan päätavoitetta 'työllisyyden parantamista', olisi vielä mahdollista saada aikaan elvyttävää lisävaikutusta talouteen. Työllisyys-hankkeiden toteuttaminen ehdittäisiin vielä ottaa mukaan marraskuussa annettavaan valtionlisätalousarvioon. Toisaalta tarvittavia tarkistuksia olisi

mahdollista tehdä myöskin valtion ensi vuoden varsinaisen talousarvion eduskuntakäsittelyssä.

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö tulee jatkossa aktiivisesti vaikuttamaan mm. seuraaviin asioihin:

*hallituksen on jatkossa ryhdyttävä noudattamaan kirjaimellisesti oman hallitusohjelmansa mukaista talous- ja finanssipolitiikkaa. Vain tällä tavoin on mahdollista saavuttaa todellisia tuloksia työttömyyden, erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden poistamisessa. Tätä kautta voidaan vaikuttaa ratkaisevalla tavalla myös köyhyyden poistamiseen, mikä on työttömyyden väistämätön seurannaisilmiö.

*valtion velan lyhennysohjelman aikataulua on pidennettävä, koska jo nyt ollaan reilusti alle hallitusohjelman edellyttämän tason. Myöskään odotettavissa oleva talouskasvu ei edellytä nykyisenkaltaista valtion velan lyhennysvauhtia, koska talous kasvaa näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa reaalkorkoa nopeammin, mikäli hallitus päät-

tää ryhtyä noudattamaan nykyistä elvyttävämpää finanssipolitiikkaa *hallituksen tulee tehdä sellaisia veroratkaisuja, jotka kohdistuvat pienituloisiin ja kasvattavat sitä kautta kulutuskysyntää ja ehkäisevät syrjäytymistä.

*velvoitetöyllistämisen tulee ottaa uudelleen käyttöön työttömyyden on katkaistava mahdollisimman pian työttömyyden alettua

*työssäoloehto ansiosidonnaisen työttömyysturvan piiriin pääsemiseksi on palautettava nykyisen kymmenen kuukauden asemesta kuuteen kuukauteen

*työttömyysturvan porrastamissuunnitelmat on torjuttava; hallituksen tulee noudattaa tulopoliittisen kokonaisratkaisun yhteydessä sovittua linjaa

*yhdistelmätyöpaikat tulee rinnastaa normaaleihin työpaikoihin kaikilta osin, vaikka palkkaus ko. työpaikoissa ei aina vastaa vapaiden työmarkkinoiden palkkausta

*työttömien yhdistysten rahoitus on turvattava valtion talousarvion kautta; työttömien yhdistykset tekevät merkittävää työtä työttömien elinolosuhteiden parantamiseksi.

Jorma Pekkala, Oulu

Kesäpäivät Posiolla 5.-6.7.2001

Virkistytymisen ohessa ruodittiin työttömän aseman parantamista Valtakunnallinen kesätapahtuma kokosi satakunta henkilöä Posiolle.

Työttömät virkistyttyivät ja samalla ruotivat asemansa parantamista kaksipäiväisessä valtakunnallisessa kesätapahtumassa heinäkuussa Posiolla. Koolla oli satakunta henkilöä eri puolilta Suomea.

Väki ihasteli Kitkajärven kauniita maisemia. Pian puhe kuitenkin kääntyi työttömän arjessa selviytymiseen ja työllistymiskysymyksiin.

Työttömien valtakunnallisen yhdistyksen puheenjohtaja Lea

Karjalainen sanoo köyhyyden johtuvan Suomessa suurimmaksi osaksi pitkäaikaistyöttömyydestä.

Karjalainen latasi pöytään oikeat luvut työttömien määrästä. Työttömiä oikeasti on 496 300 ihmistä.

- Työvoimahallinnon tilastossa työttömiä on vähemmän, sillä se jättää luvuista pois esimerkiksi lyhyeksi aikaa työllistyneet tai koulutuksessa olevat. Työvoimahallinnossa lukuja kaunistellaan, eivätkä ne vastaa todellista tilannetta, Karjalainen muistuttaa.

Karjalainen muistutti, että vanhempien työttömyys heijastuu myös heidän lastensa elämään.

Arvioiden mukaan noin 100 000 lasta on syrjäytymisuhan alla.

Keski-karjalan työttömien yhdistystä edustavat kiteeläiset Asko Reittu, Onni Hirvonen ja Ilmari Soinin näkevät työttömien aseman parantamisen olevan enemminkin tahdosta kuin rahasta kiinni.

- Yhteiskunnan ja ihmisten kahtiajakautumisesta ei voi seurata hyvää. Markkinavoimat ohjaavat yhteiskuntaa sivuraiteelle, pitkään työttömänä olleet miehet sanovat.

Kuljetusalalla työskennellyt Onni Hirvonen menetti työpaikkansa työnantajansa yhdistyessä isompaan yritykseen.

Himmerkin lomakeskukseen heinäkuussa kokoontunut väki sai ajankohtaista tietoa työttömien valtakunnallisen yhdistyksen puheenjohtajalta Lea Karjalaiselta. Posion yhdistyksen toiminnanohjaaja Leila Pyhtinen (vas) ja Juuan työttömien yhdistyksen jäsen Eino Toivanen vaihtoivat Karjalaisen kanssa muutaman sanan.

- Kauhulla seuran nykyistä menoa, jossa isot yritykset vain suurenevät keskittäen toimintaansa. Esimerkkinä meijeriteollisuus, jossa pienemmät yksiköt

lopetetaan. Näissä kuitenkin on paljon työpaikkoja, Hirvonen sanoo.

TEKSTI JA KUVAT:
ERKKI AHOLA

HYVÄ HENKI JA TEKEMISEN RIEMUA

TYÖTTÖMIEN KULTTUURI- PÄIVILLÄ JUAN- KOSKELLA

Viidennet Työttömien Valtakunnalliset Kulttuuripäivät järjestettiin lauantaina elokuun 18. päivänä Juankosken 'maalaiskaupungissa' Pohjois-Savossa. Järjestäjänä toimi Juankosken Työttömät yhteistyössä TVY:n kanssa. Juankosken Ruukinpaalla järjestettyyn tapahtumaan saapui yli 150 kulttuurin ystävää työttömien yhdistyksistä eri puolilta Suomea. Sääkin suosi tapahtumaa, jota saatiin viettää lämpimässä, joskin tuulisessa pouta-säässä.

Aamupäivällä ennen varsinaista ohjelmaa vieraille oli järjestetty tervetuliaiskahvit ja mahdollisuus tutustua Juankosken Työttömien toimintalaan Silmuun. Silmussa oli esillä myös jäsenemme Annikki Ansamaan öljyväritöitä, joiden tekemiseen Annikki perehdytti kävijöitä myös päätapahtuman työpajalla.

Tapahtuman avasi Juankosken Työttömien puheenjohtaja Erja Parviainen. Tilaisuuden siunasi kirkkoherra Hannu Komulainen ja kaupungin puolesta tulijat toivotti tervetulleeksi kaupunginjohtaja Petri Kangasperko. TVY:n terveiset tapahtumaan toi puheenjohtaja Lea Karjalainen. Avajaisten laulesityksistä vastasi paikallisen yhdistyksen ruokalan emäntä Outi Hassinen. Tilaisuudessa jaettiin myös kunniakirjoja pitkäaikaisille aktiivisille yhdistysten toimijoille.

Aikaisemmin työttömien kulttuuripäivillä on esiintyjinä olleet lähinnä työttömät itse, tällä kertaa teemaksi oli kuitenkin valittu juankoskelainen kulttuuri ja nähtävyydet. Tapahtumassa oli mahdollisuus kokeilla käden- tai jalkataitojaan työpajassa ja tutustua Juankosken kulttuuriin ja historiaan esittely- ja tutustumiskierroksilla. Työpajassa vaihtoehtoina oli öljyvärimaalauksia, kalvo- ja kohoväritöitä. Työpajassa esitti musiikkia Lapinlahden Työttömien yhtye. Myllypuron Työttömät esitteli puolestaan omia käsitöitään.

Päivän ohjelman päätti Juankosken Näytelmäkerhon Talkootanssit -musiikkinäytelmä, jonka jälkeen oli vuorossa ruokailu ja illan päätteeksi illanvietto tansseineen ravintola Niskakoskessa.

Kuten tunnettua, vieraat tekevät juhlan. Tapahtuman onnistumisesta suurin kiitos kuuluu osallistujille, joiden innostus oli

käsin kosketeltavaa ja tarttuvaa. Kiitokset panoksestaan ansaitsee myös hyvin mukaan lähtevät ja ahkerat talkoolaiset, joita oli mukana yli 30. Yhdistyksellemme oli päivän järjestämisen talkoovoimin suuri haaste. Sen mahdollisti paikkakuntamme työttömien aktiivinen mukanaolo yhdistyksen toiminnassa, yhdistyksemme jäseniä työttömistä on noin puolet.

Vuoden alussa toimitilamme laajenivat alakertaan, joka remontoitui talkoilla viihtyisäksi juankoskelaisen yhdistysten yhteiseksi toimitilaksi. Toimitilojen laajennus oli aikaisempi suuri voimannäyte ja tämä on nyt toinen. Me toimijat tarvitsemme yhteisiä onnistumisen kokemuksia, näin jaksamme jatkaa ja toimintamme laajenee. Toimintallemme muistutamme työttömyydestä, joka helposti unohtetaan. On tärkeää, että kaikissa yhteiskuntaluokissa tiedostetaan työttömyys.

Voin suositella jatkossakin Kulttuuripäivien järjestämistä myös pienille yhdistyksille. Onnistuneisiin tapahtumiin tarvitaan yhdessä tekemisen riemua.

Eija Niskanen
toiminnanohjaaja,
Juankosken Työttömät ry

MIELENOSOITUKSILLA PÄÄTTÄJIEN HUOMIO

Valtakunnallinen Työttömien Yhteistoimintajärjestö - TVY ry järjesti yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa kesän aikana kolme mielenosoitusta.

Mielenosoitusten avulla pyrittiin kiinnittämään päättäjien huomio työttömien ja syrjäytyneiden asioihin. Nousukaudesta ja tilastollisista parannuksista huolimatta maassamme eriarvoisuus kasvaa ja vallitsee suurtyöttömyys.

Kesäkuussa "Työttömien jalokivi" kuljetettiin Raisiosta Turun, Salon, Lohjan ja Nummellan kautta Helsinkiin. Jalokivi luovutettiin kansanedustajille 7.6 Eduskuntatalon edessä. Tapahtuma keräsi liki 500 osallistujaa eri puolilta Suomea.

Elokuussa kokoonnuttiin Säätytalon eteen muistuttamaan kansanedustajia budjetinriihen aloittaessaan, että työttömilläkin on oikeus ihmisarvoiseen elämään. "Oikea työtä oikealla palkalla" oli yksi keskeisimmistä banderoileista. Siinä kerrottiin hyvin selkeästi, mitä työttömät haluavat tänä päivänä. Mielenosoituksen yhteydessä vietettiin työttömien

Työttömien jalokivi lähti liikkeelle Raisiosta ja tuli viestikapulana eduskuntatalolle.

toimintapäivää, joka kokosi reilut 100 osallistujaa.

Syyskuussa kokoonnuttiin jälleen Eduskuntatalon rappusille. Erilaisin banderoilein varustuneet työttömät halusivat kiinnittää päättäjien huomion työttömien ja syrjäytettyjen elämään huonontaviin työttömyys- ja eläketurvan muutoksiin. Paikalla oli tällä kertaa lähes 200 osallistujaa.

Mielenilmaus eduskuntatalon edessä 4.9.2001

**TVY:n LAIVASEMINAARI
ti 27.11. - ke 28.11.2001
VIKING AMORELLA Turku-Tukholma**

ti 27.11.

- klo 8.45 Laiva lähtee Turusta
klo 9.30 Seminaari alkaa laivan auditoriossa
Työttömyysturvan muutokset 2002
- Sosiaalipoliittinen sihteeri Kaija Kallinen, SAK
klo 11.00 Buffet-lounas
klo 12.30 Miten turvata työttömyyden aleneminen ja työllisyyden edistäminen? - Neuvotteleva virkamies Pekka Tiainen TM
klo 15.45 Eläketurvan tulevaisuuden näkymät
- Tiedotussihteeri Ulla Ahlgren, TELA
klo 16.30 Kahvi
klo 17.00 Kuntouttavan työtoiminnan käytännön toteutus
- Tutkija Tuija Lindqvist, Stakes

klo 18.00 Seminaari päättyy
klo 21.15 Buffet-päivällinen

ke 28.11.

- klo 6.30 Buffet-aamiainen
klo 7.35 Laiva saapuu Turkuun

Lisätietoja ja ilmoittautumiset PE 26.10 mennessä TVY:n toimistoon puh. 09-77 45 35 10 tai sähköpostilla ritva.valli.tvy@nettilinja.fi.
Matkan maksu pitää näkyä TVY:n tilillä Leonia 800012-70038947 mar-
raskuun 2 päivä. Sen jälkeen tulleista peruutuksista veloitamme 50 mk
perutusmaksua.

**HUOM! Matkalla EI tarvita passia.
TERVETULOA MUKAAN!**

TVY ry
10 v.

**Työttömien
Valtakunnallinen
Yhteistoimintajärjestö -
TVY ry**

**Sörnäisten rantatie 27 C 4
00500 HELSINKI**

**Puh. (09) 77 45 350
(09) 77 45 3510**

Fax. (09) 77 45 3570

Email: tvty@nettilinja.fi

Kotisivu: www.saunalahti.fi/tvty1

**Yhteistyöllä
täystyöllisyyteen**

VIII-Työttömien valtakunnalliset
Ihmisoikeuspäivät Seurakuntaopistolla
Järvenpäässä 22.-24.10. 2001

**Työttömänä jaksaminen
- oikeus elämiseen**

OHJELMA:

Ma 22.10.

- 11.30 Lounas
13.00 Avajaiset
* Musiikkia - Mikko Perkoila
* TVY:n tervehdys - pj Lea Karjalainen
* Kirkon tervehdys - Arkipiispa Jukka Paarma
* Musiikkia
* Työttömänä jaksaminen - Oikeus elämiseen - Eduskunnan sos.
ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen pj Marjatta Vehkaoja
* SRK- opiston tervehdys -johtaja Jarmo Kökkö
* Musiikkia
15.00 Kahvi
15.30 Kanavat aloittavat
1. Toiminnanohjaajien kanava, vetäjänä TVY:n
hallituksen jäsenet Kari Hanka ja Liisa Lindberg
2. Hyvä Työ-kanava, vetäjänä Yhteiskuntatyon pastorit Sakari
Ojala ja Raija Korhonen.
3. Työttömänä jaksaminen (miten minä jaksan?)
Kanava jaetaan osa-alueisiin
* Voimavaraistaminen - Vetäjänä NLP MASTER-kouluttaja Aki
Hovivuori
* Sosiodraama- vetäjänä VTM sosiodraamaohjaaja Marja Kan-
tanen
* Työttömien tarinat - vetäjänä pastori Ossi Ojanen
3. Työttömien sosiaaliset oikeudet - vetäjänä
TVY:n kansainvälisten asiain vastaava (EAPN-Fin) Maija
Pulli
5. Aktivointi, vastikkeellisuus ja ihmisoikeudet
- vetäjänä HETY:n toiminnanjohtaja Markku J. Kekäläi-
nen
17.00 Päivällinen
18.-24.00 Saunat lämpimänä
19.30 Illanvietto, työttömien omaa ohjelmaa
20.30 Yhteislaulutilaisuus, vetäjänä Mikko Perkoila
Iltapala

Ti 23.10.

- 07.30 Aamupala
08.45 Aamuhartaus - Pastori Päivi Helen
09.15. Sosiaalitoimintajärjestöjen näkökulma työttömänä jaksamisesta -
sos.toimen johtaja Ritva Lempinen
09.45. Työttömänä jaksaminen ja kirkon työ - KDYK:n johtava sihteeri
Juhani Veikkola.
10.15. Kanavat jatkavat
12.00 Lounas
13.00 Kanavat jatkavat
15.00 Kahvi kanavissa
18.00 Saunat
19.00 Illanvietto, iltapala - opiston järjestämä
Tanssiorkesterina About For Centlemen

Ke 24.10.

- 07.30 Aamupala
08.30 Aamun avaus - Lea Karjalainen
09.00 Päivien päätöstilaisuus
Kanavien tuloksia kommentoimassa
* Työministeri Tarja Filatov
* Ylijohtaja Kari Välimäki
* Eduskunnan sos. ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen jäsen Niilo Keränen
12.00 Lounas
Turvallista kotimatkaa kaikille!

KARENSSISANOMAT

Julkaisija: Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry
Osoite: Sörnäisten rantatie 27 C 4, 00500 Helsinki
Puhelin: 09-7745350 Fax: 09-77453570, Email: tvty@nettilinja.fi

Vastaava päätoimittaja: Lea Karjalainen
Toimitussihteeri: Kirsti Ahokas
Taitto: Aimo Kuoppa-aho

Toimitus ja tiedotusjaosto:
Lea Karjalainen, puheenjohtaja, Kirsti Ahokas, sihteeri
Matti Nygren, jäsen, Aila Hinkka, jäsen

Painosmäärä: 33 000 kpl, Painopaikka: HBL, Vantaa, 2001

Rehtori Simo Susiluoto:

“Adultalla menee taas lujaa”

Ankeasta alkuvuodesta huolimatta Adultan tilanne on vuoden kuluessa parantunut ja rehtori Simo Susiluoto katsoo luottavaisena tulevaisuuteen.

ALKUVUODESTA ROMAHDUS AIKUISKOULUTUKSEN MÄÄRÄRAHOISSA

Koko maassa ammatilliseen aikuiskoulutukseen varatut määrärahat ovat viime vuosina laskeneet kiihtyvällä nopeudella. Vielä vuonna 1999 oli omaehtoiseen lisäkoulutukseen, joka on työvoimakoulutuksen ohella toinen tärkeä ammatillisen koulutuksen muoto, käytettävissä 967 mmk. Vuonna 2000 luku oli enää 878 mmk ja v. 2001 koulutuksen uushankintaan ei ollut kevään lisäbudjetissa tehdyn korjausliikkeenkään jälkeen kuin enää runsaat 200 mmk. Tilannetta heikensi vielä se että työvoimakoulutuskinkin väheni jyrkästi Uudenmaan aikuiskoulutuskeskuksissa, viime vuodesta jopa kolmanneksella - samassa mitassa myös Adultassa - osin ankarana hintakilpailuttamisen, osin parantuneen työllisyystilanteen vuoksi.

Nämä rahoitusratkaisut romahduttivat talouden lähes kaikissa ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa. Mikään organisaatio ei pysty sopeutumaan näin rajauksiin muutokseen. Tämän tilanteen seurauksena on ollut uhka että aikuis- koulutuksen keskeinen koulutus- henkilökunta putoo puoleen koko maassa.

Alkuvuodesta Adultassakin käytiin yt-neuvotteluja henkilökunnan määrästä. Jonkin verran jouduttiin irtisanomaan ja lomautuksiakin tuli, kertoo rehtori Simo Susiluoto Adultasta.

TILANNE PARANTUNUT

Kevään jälkeen tilanne on parantunut. Kustannusrakenne on korjautunut, omaehtoisen lisäkoulutuksen tilanne on kohentunut, yritysten koulutuspanokset ovat lisääntyneet, samoin oppisopimuskoulutus ja monet muutkin uudet toiminnot muodot ovat tuottamassa kasvavaa koulutuskysyntää ja uusia koulutus- alueita.

Viime vuosina keskimääräiset opiskelijamäärät olivat parhaimmillaan 1300 henkilöä. Viime keväänä määrä oli pudonnut 600 opiskelijan tasoon. Uusia kursseja ei alkanut, ja entiset olivat pitkien kurssien “hänhtiä”. Nyt syksyllä tilanne on parantunut. Adulta kulkee nyt kovaa. Kaikki kurssit ovat täysiä ja oppilasmäärä jo yli 1000. Hakijoita on monille kursseille ollut enemmän kuin on voitu ottaa. Tämän vuoden liikevaihdon notkahduksen jälkeen ensi vuoden lii-

kevaihdon on ennakoitu jälleen kasvavan tuntuvasti.

OPISKELIJAT

Tällä hetkellä opiskelijoista työttömiä on noin 20 %. Keski-Uudeltamalta oppilaita on 40 %, pääkaupunkiseudulta 40 % ja loput ympäri Suomea. Opiskelijapaikoissa ei ole paikkakiintiötä, hakeutua voi mistä tahansa.

Oppilaiden keski-ikä muuttuu koko ajan vanhempaan suuntaan. Kun se vielä kymmenisen vuotta sitten oli alle 30, niin se tänä päivänä on keskimäärin 40 vuotta. Naisia ja miehiä oppilaisina on yhtä paljon. Kaikki tarvitsevat ammatitaidon päivittämistä.

Harjoittelu on oleellinen osa opiskelua. Koulutukseen liittyvä harjoittelu pyritään aina järjestämään. Työpaikan löytyminen koulun jälkeen vaihtelee paljon riippuen ammatista ja suhdanteista. Jos aika on sellainen ettei työpaikkoja ole, silloin työpaikanhakutulokset ovat huonompia. Ja jos on kysyntää, silloin työpaikka löytyy. Sitä taustaa vasten ei ole ihme, jos tutkimustulokset kertovat, että koulutuksen sijoittumistulokset eivät nykyisessä suhdannevaiheessa yllä nousukauden tasolle. Tosin työministeriössä on raportoitu, että äskettäin julkisuuksissa olleesta työvoimakoulutusta kriittisesti arvioineissa tutkimuksissa oli ollut virhe: vertailuryhmät olivat sekoittuneet.

Työvoimapolitiittisen koulutuksen tuloksia tutkitaan jatkuvasti. Nämä tulokset kertovat, että tästä ammatillisesta koulutuksesta on hyötyä. Ajanmukaistettu ammattitaito ja tämän päivän vaatimuksia vastaava osaaminen auttaa työpaikan saannissa.

TYÖVOIMAKOULUTUS

Adulta on huomattava työvoimakouluttaja. Työvoimakursseista tehdään koulutus- ja tarjouspyyntö kaikille oppilaitoksille. Hinta usein ratkaisee kouluttajan. Ongelmana Simo Susiluoto pitää työvoimakoulutuksen kilpailuttamista. Se on koulutuksen tasolle tuhoisaa. Halpa ei ole aina laadultaan hyvää. Pienet kouluttajat ovat usein halpoja, mutta he eivät kannu vastuuta koulutuksen tasosta, johon nykytilanteesta tulisi erityisesti panostaa.

Olisi hyvä pyrkiä saamaan pitkäaikaisia sopimuksia. Silloin pystytään turvaamaan ettei tulisi pätevien kouluttajien katoa ja pystyttäisiin turvaamaan myös teknisen varustuksen taso ja ajanmukaisuus

pitkääaikaisilla investoinneilla. Adultalla on erittäin pätevät opettajat ja tekniikka, vakuuttaa rehtori Susiluoto.

ORGANISAATIOA UUSITTU

Adultassa on toteutettu organisaationuudistus. Koulutus on jaettu viiteen toimialaan tulostavuuksiksi tiimeiksi.

Tekninen toimiala sisältää tietotekniikan ja sähköosaston. Teollisen toimiala käsittää metalli- ja rakennusosaston. Palvelutoimialaan kuuluu työelämän kehittäminen, toimistoala, johtamiskoulutus ja muu liike-elämän koulutus. IDA (International Development Centre of Adulta) on kansainvälinen toimiala ja se tarjoaa maahanmuuttajakoulutusta, kansainvälisiä projekteja, kielitaitoa ja kulttuurien tuntemusta. ARTO on Adultan radio ja tv-opisto jolla on kaksi toimitilaa, Tuusulassa maan toiseksi suurin ja ajanmukaisin studio ja toinen Pasilassa. Adulta on Yleisradion pääkouluttaja. Television siirtymisen digitaalitekniikkaan luo suuren koulutuspaikkeen.

ADULTA ON OSAKEYHTIÖ

Adulta on osakeyhtiömuotoinen koulutuskeskus. Sen osakasomistajina ovat kunnat. Järvenpää on suurin osakas n. 43 % osuudella, Kerava 27, Tuusula n.22 ja Mäntsälä n. 8 %. Tuloksesta ei jaeta osinkoa, toiminnan tulee olla omillaan toimeentuleva.

Suomessa on 47 ammatillista aikuiskoulutuskeskusta ja Adulta on niistä viidenneksi suurin. Henkilökunnan määrä on tällä hetkellä noin 160. Toimipisteitä on usealla paikkakunnalla. Järvenpäässä Wärtsilänkadulla ja keskustassa, Helsingissä kaksi, Keravalla kaksi ja Tuusulassa yksi.

TULEVAISUUS

Suomalainen aikuiskoulutus on kansainvälisesti huipputasoa. Adultalla on laatusertifikaatti ja toimintaa kehitetään jatkuvasti. Adultan yhteys elinkeinoelämään on elävä. Uutta esitään ja kehitetään kaiken aikaa. Koko ajan tutkitaan mitä ihmiset tarvitsevat ja mitä elinkeinoelämä tarvitsee. Täällä luovutaan vanhoista ja luodaan uutta sekä selvitetään uusia koulutusalueita. Menossa on tulevaisuuteen ulottuva jatkuva visiointi.

Adultaan luotetaan, vakuuttaa rehtori Simo Susiluoto.

Haastattelija ja kuva Aimo Kuoppa-aho

KUT KUTKUTTAA KESKI-UUDELLAMAALLA

Kohta kolmivuotiaan keski-uudella ammattiteatterin KUT:n tämän syksyn ohjelmistoon kuuluu kolme näytelmää. Syyskuun puolessa välissä ensi-iltaansa tuli Mika Waltarin vuonna 1948 kirjoittama komedia Myöhästynyt häyö. Esityksen on ohjannut Radioteatterin toimituspäällikkönä ja ohjajana työskentelevä keravalainen Ari Kallio, jonka mielestä “Waltari tunsii ihmismielen liikkeit, pyyteet ja tarpeet. Hänen näytelmänsä henkilöt ovat lihaa ja verta, voimakkaasti tuntevia ja reagoivia. Niin prosaassaan kuin näytelmässään Waltari kuvaa tilanteet ihmisten kautta ja se tekee koko Waltarin tuotannosta suosittuun sekä lukijoille että katsojille läheisen.”

Hienot arvostelut lehdistössä (mm. Keski-Uusimaa 18.9.) saaneen Myöhästyneen häyön rooleissa nähdään kaksi tuttua keravalaista Tammista Ulla-Sisko ja Simo, joka kuuluu vakituisena Suomen Kansallisteatterin näyttelijäkaartiin. Näytelmän nuoren avioparin muodostavat Katja Peacock “Kajana” sekä Petteri Hynönen “Otona”.

Näytelmän 1950-luvun henkeen sopivan musiikin ovat yhdessä tehneet isä ja poika Järvenpäästä, Jani ja Altti Uhlenius.

Waltari kirjoitti Myöhästyneen häyön alunperin kierteenäytelmäksi. Kuttalaiset toteuttavat ajatusta tuomalla mm. Tuusulan kaksi esitystä Hyökkälän koululle lauantaina 20.10. klo 19 ja sunnuntaina 21.10. klo 15. Lisäksi marraskuussa vierailaan ainakin Riihimäellä. Keravalla esityksiä on näillä näkymin ainakin joulukuulle asti. Suunnitteilla on myös ensi talvena esiintymismatka Floridaan saakka sikäläisten suomalais-siirtolaisten iloksi.

Hectoria marraskuussa

KUT:n seuraava ensi-ilta on marraskuun kuudentena Keravan teatteritalossa.

Silloin nähdään ja kuullaan Hectorin musiikin ympärille rakennettu musiikinäytelmä “Kadonneet Lapset”. Käsikirjoituksen on laatinut Marja Louhija, musiikin sovittanut Iiro Ollila. Esityksen ohjaa useassa KUT:n näytelmässä näyttelijänä loistanut tuusulalainen Seppo Halttunen. Näyttämöllä nähdään mm.

edellä mainitusta Häyön esittäjästä Simo Tammista luokunottamatta kaikki muut, Susanna Wilen sekä teatterin puheenjohtaja ja tunnettu trubaduur, äskettäin Keravalla Järvenpään muuttanut Heikki Lund.

Näytelmässä kuullaan Hectorin lauluja Hannikaisen baarista alkaen näytelmän nimikkappaaleeseen Kadonneisiin lapsiin sekä Lumi teki enkelin eteiseen -klassikosta Herra Mirandokseen saakka. Syyskuudella näytelmää esitetään Keravalla vain 10 kertaa, joten ohjaaja Halttusen neuvon kannattaa uskoa: “Varatkaa lippunne ajoissa!”

Edellisten näytelmien lisäksi KUT on yhdessä VekaraTeatterin kanssa tuottanut lastenteatteriesityksen Peukalopoika. Sen on kirjoittanut Jukka-Pekka Rotko ja ohjaa Nukketeatteri Rooman monitoimimies Rainer Kaunisto, joka on myös tehnyt esityksen lavastuksen ja nuket. Kysessä on 3-9-vuotiaille tarkoitettu naamionäytelmä, jonka esittävät Severi Haapala, Laura Tulikorpi sekä Susanna Wilen.

Lisätietoja KUT:n näytelmistä saa teatterin toimistosta, p. (09) 2735 4000, josta voi myös varata pääsyliput esityksiin.

KUT:n keski-uudella ammattiteatterin

Kuttespöngökatu 4
04250 Kerava
P. (09) 2735 4000
kut@pp.inet.fi

Hyökkälän koulussa Tuusulassa:
LA 20.10. klo 19 SU 21.10. klo 15

Mika Waltari: Marraskuussa taas Keravalla Myöhästynyt häyö

Ensi-ilta 6.11. klo 19 Keravan Teatteritalossa

KADONNEET LAPSET

Hectorin laulujen pohjalta ohjannut Seppo Halttunen näyttämön johtaja Jari Ollila

VARAA LIPPUSI!

adulta

P. (09) 271 901 www.adulta.fi

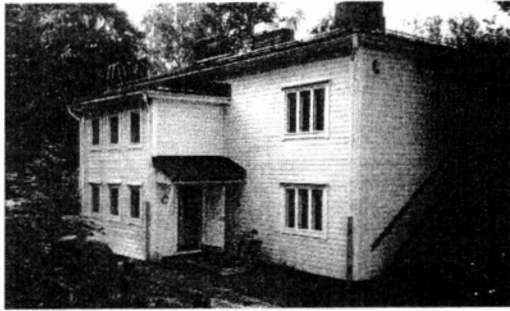
Kalliorinteessä tapahtuu

Järvenpään työttömien toimintakeskus Kalliorinne on vilkkaan toiminnan paikkana joka arkipäivä.

Maistuvien osien talon toiminnassa on hyvä ruokailu (lounas klo 11.00-13.30) sekä yhdessä olemisen ja viihtymisen. Talo on enemmän kuin toimintakeskus. Se on tapaamispaikka ja yhteinen olohuone, sinne voi tulla touhumaan tai vain olemaan jos siltä tuntuu.

Puupaja on käytettävänä huonekalujen kunnostuksiin ja pieniin puutöihin. Olemme hankkineet uusia työstökoneita töitä helpottamaan. Nyt on aika entisöidä isoisan lempituoli!

Ompelu/kudontahuoneessa ovat molemmat kangaspuut olleet ahkerassa käytössä, värikkäitä poppanoita ja mattoja on val-

mistunut. Vielä mahtuu listalle mukaan, tule varaamaan aika. Ompeluohjaajamme neuvoo mielellään jos tulee pulmia eteen. Myös ompelukone ja saumuri ovat käytettävissä.

Atk-luokan koneet ovat käytettävissä päivittäin. Atk-kerho kokoontuu keskiviikkona klo 12. Ohjaaja on paikalla joka päivä. Paperitöitä esim. työpaikkahakemusten tekoa helpottamaan on kopiokone ja faksi käytettävissä omakustannushintaan.

Vuoden aikana tapahtuu pal-

jon koulutusta, infotilaisuuksia, kerhoja, tempauksia, retkiä, saunailta, pikkujoulu, kaamoskarnevaali, kesäleiri yhdessä srk kanssa, jne. Tule mukaan elämään, osallistumaan ja kokeamaan.

Työttömien yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana on Veijo Jääskeläinen, varapuheenjohtajana Irma Jantunen, jäseninä Harri Eronen, Pekka Laaksonen, Ilkka Lehto, Aki Lintunen ja Hilka Suikkanen. Varajäseninä Pauli Kempainen, Eero Oja ja Pekka

Vainio. Yhdistyksen toiminnanohjaajana on Aimo Kuoppa-aho. Ota meitä hihasta kiinni ja kysy lisää toiminnastamme tai kerro omat toiveesi.

Tervetuloa tutustumaan taloon ja toimintaamme. Vaikka olisimme työttömiä, meidän ei tarvitse olla toimeettomia.

Meillä on aina arkisin klo 8.00-15.00 avointen ovien päivä osoitteessa: Toimintakeskus Kalliorinne, Järvenpään Työttömät ry, Valtuustokatu 3, 04400 Järvenpää, puh 2711139, fax 27942100, e-mail: jarvenpaan.tyottomat@avenet.fi

Talon työtiloissa voi tehdä monenlaista. Tässä valmistuu Hannu Rahkolan taitavissa käsissä vanhan kartanon keittiöjakkara.

Kalliorinteessä väki toivottaa kaikki kiinnostuneet tutustumaan taloon. Täällä on aina avointen ovien päivä.

Potkua arkeen Pötsamaalta

Talinnassa tulee käytyä, mutta ei juurikaan muualla Virossa. Vasta maaseudulla kuitenkin kokee virolaisen elämän sykkeen ja näkee maan todellisen elintason. Virolaisten lämmenhenkisyys ja vilpittömyys on tehnyt ainakin minuun vaikutuksen, sanoo järvenpäälinen Urpo Karvonen.

Hän oli mukana Järvenpään työttömät ry:n ja seurakunnan yhteisellä kolmipäiväisellä syysmatkalla Viroon. Varsinaisena matkakohteena oli Pötsamaan pieni 5000 asukkaan kaupunki, josta käsin käytiin Viljandissa ja Tartossa.

Kirpputoritavaraa Järvenpäästä

Keski-Viron kaupungeilla ja seurakunnilla on monenlaista vuoroaikutusta keskiaikamaalaisten kanssa. Nyt syysretkellä ollut Järvenpään seurakunnan kirpputori väki on jo vuosien ajan auttanut alueen asukkaita niin rahallisesti kuin tavaraa toimittamalla. Läheisimmät yhteydet on nimenomaan Pötsamaalle, joka on Järvenpään seurakunnan ystävyysseurakunta.

Moni kirpputorilainen ölikin kuulemassa ja näkemässä, miten tavara toimitetaan eteenpäin ja miten tarpeelliseen käyttöön se tulee. Yhtä moni oli tapaamassa jo vuosien takaisia virolaisystävyyttä; matka Suomesta Viroon kun on edelleen halvempi kuin Viirasta Suomeen.

Seurakunnan kirpputori toimittaa vuosittain keskimäärin kymmenen kuorma-autollista järvenpäälaisistä kodeista saatua tavaraa Ida-Virumaan ja Pötsamaan alueelle.

Tavaran kuljetuksesta huolehtii Avustusrenkas ry, joka on perustettu pelkästään Venäjälle ja Viroon tehtävää avustustyötä varten. Kuntien, seurakuntien ja järjestöjen perustama Avustusrenkas kuljettaa vuosittain 40 kuorma-autollista tavaraa itäisiin naapurimaihin. Mukana auttamassa on myös Työttömien yhdistys.

Yhteistyö on matkatonta arkipäivää, siitä esimerkkinä oli syysretkellä mukana ollut Työttömien tuvalta työskentelevä ja Avustusrenkaan vapaaehtoinen Harri Pöyhtäri. Hän kävi matkan aika-

Osa retkeläisistä majoituspaikkamme Pötsamaan seurakuntakodin edustalla.

na purkamassa ja asentamassa käyttökuntoon 20 oppilaita kielistudion Adaveren koululla. Studion lahjoitti espoolainen koulu ja Avustusrenkas kuljetti sen Viroon kuukausi sitten.

Yhteistyötä köyhyyden keskellä

Järvenpään seurakunta on toimittanut apua Pötsamaalle jo ennen kuin Viro itsenäistyi kymmenen vuotta sitten. Itsenäistymisen jälkeen vuoroaikutus on ollut entistä mutkattomampaa. Avun perilleminen on monimuotoista yhteistyötä, jonka sujuvuudesta vastaavat kirpputorin vetäjä Riitta Sillankorva, Pötsamaan seurakunnan diakoniatyöntekijä Elvi Kukku ja Pötsamaan naapurikaupungin Pajusin sosiaalityöntekijä Tiia Jukham.

Tiia ja Elvi tuntevat mm. kotikäyntien ja vastaanottotyön vuoksi alueensa asukkaat ja huolehtivat siitä, että vaatteet, huonekalut ja muu tavara kuljetetaan sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Osa kirpputoritavarasta myydään Pötsamaan seurakunnan kirpputori.

Näin saadut varat käytetään seurakuntatyöhön. Virossa kun ei Suomen tapaan ole kirkollisveroa, vaan seurakunnan jäsen maksaa vapaaehtoisen jäsenmaksun.

Köyhyys ja työttömyys ovat Pötsamaan alueen suurimmat ongelmat. Huono työllisyystilanne johtaa siihen, että monet perheistä lähtevät työhön muualle. Se puolestaan lisää perheongelmia, äidit eivät jaksaa huoltaa perhettä, tulee alkoholi-ongelmia... Valtio tukee perheitä, joilla ei ole tuloja, mutta tuki on kovin pieni, valittaa Tiia Jukham.

Niinpä kaikki apu on tarpeen. Yksi esimerkki yhteistyöstä on nuori, joka on muuttamassa lastenkodista takaisin syntymäkaupunkiinsa Pötsamaalle. Virolaisen käytännön mukaan syntymäpaikkakunnalla on velvollisuus hankkia lastenkodista aikuistulle nuorelle asunto ja työpaikka.

Asunto on jo järjestynyt ja työpaikkakin, nyt Tiia Jukham toivoo seurakunnan diakoniatyöltä apua asunnon kalustamisessa, sisustamisessa ja nuoren vaateasioissa. Kirpputoriilta apua luvataankin.

Uusi matka Tarttoon

36 hengen järvenpäälinen matkaseurue yöpyi Pötsamaalla. Sieltä käsin käytiin tutustumassa mm. Viljandissa toimivassa vanhusten päiväkotit Inkerissä. Se palvelee ja kokoo erityisesti Viljandin alueella asuvia inkeriläisvanhuksia, mutta myös kaupungin muita eläkeläisiä.

Ohjelmaan kuului myös kiertäjäluu Tarton kauniissa vanhassa kaupungissa, käynti Lustiveren vanhainkodissa, joka on ollut yksi keskiuusimaalaisten avustuskohteista ja Adaveren osuustalilla, joka tekee monipuolista ja uraauurtavaa yhteistyötä suomalaisten kanssa.

Minulle jäi kiinnostus tutustua Tarttoon paremmin. Siellä on valtavan nähtävää. Nyt bussien ikkunasta katsottuna jäi unenomainen vaikutelma kauniista kaupungista, sanoo Työttömien yhdistyksen kannatusjäsen ja Rinkulan vapaaehtoistyöntekijä Urpo Karvonen.

Hän oli ilahtunut porukan hyvästä matkahengestä. Virkistystä olivat uuden näkemisen ja kokemisen ohella myös monet hyvät keskustelut ja yhdessäolot.

Yhdeksi matkamuistoksi jäänee monelle ilta, joka kokosi taitavien vaihtamaan ajatuksia ja tunteja New Yorkissa tapahtuneen terrori-iskun jälkeen.

Teksti: Leena Mäkitalo
Kuvat: Aimo Kuoppa-aho

Ammattitaidolla kiinteistöhuoltoa ja siivousta
Järvenpää-Kerava-Tuusula alueilla
KIINTEISTÖHUOLTO REILAS OY
Kansakoulunk. 14. A Järvenpää
Puh. 071 2940
Päivystys 2400-461 533
Fax 286 781

AJAN NÄKÖ SYNSAM
Järnefeltinkatu 1, 04400 Järvenpää
Puh. 09-291 9590

Arkisesta tilanteesta, kuten kahvipöytä-keskustelusta on tarvittaessa helppo lähteä luotaamaan elämälle tärkeitä asioita. Pastori Erja Kauppinen, kahvituokiolla

Järvenpään seurakunta toteutti vuosina 1997-98 Työttömyys ja työelämän projektia. Sen taustana olivat moninaiset muutokset työelämässä, joista erityisen tärkeäksi koettiin työssä jaksamisen kysymykset. Yhä useammalla työpaikalla tiedostettiin työntekijöiden uupuminen esimerkiksi liian suurten työpaineiden ja vaatimusten vuoksi. Miten seurakunta voisi tukea työntekijöiden jaksamista ja hyvinvointia työpaikoilla? Työssä jaksamisen asioita pohdittiin yhteistyöryhmässä, jossa oli edustajia Järvenpään koulu-, sosiaali- ja terveystoimesta. Järvenpään Valmetilta (nykyinen Metso Paper, Järvenpään suurin teollinen työnantaja) sekä Järvenpään seurakunnasta. Mm. koulutuksella pyrittiin he-

rättämään keskustelua työpaikoilla työuupumuksesta ja sen ennalta ehkäisystä. Osittain projektin seurausta oli myös se, että työpaikkapappi aloitti työskentelyn Valmetilla vuoden -99 alusta.

Työpaikkapapitoiminta ei ole Suomessa uusi ilmiö, vaan sen juuret ulottuvat aina 1950-luvulle, jolloin ensimmäiset tehdaspapit aloittivat työnsä. Tällä hetkellä työpaikkapappeja on sekä teollisuuden että myös muun yritystoiminnan ja julkisen hallinnon parissa. Läheskään kaikki työpaikkapapit eivät voi tehdä päätoimisesti työtään työpaikoilla, vaan hoitavat sen lisäksi ns. tavallisen papin töitä seurakunnassa. Itse toimin tällä hetkellä seurakuntapastorina Järvenpään seurakunnassa. Vastuualueenani

Kokemuksia työpaikkapappina

on yhteiskuntatyö. Lisäksi työskentelen Jampaan aluepappina.

Sain tehdä "pehmeän laskeutumisen" työpaikkapapin työhön työpaikkaharjoittelun turvin. Työharjoittelu liittyi oleellisena osana Kirkon Diakonia- ja yhteiskuntatyön järjestämään koulutukseen (Kirkko ja yhteiskunta -seminaari). Järvenpään Valmet oli ennakkoluuloton ja toivotti tervetulleeksi papin töihin tehtaalle. Loka-marraskuussa 1998 olinkin sitten jo Valmetilla tehdassiivoojana, jossa minulla oli aitiopaikka tutustua nykyaikaiseen tehdastyöhön. Kuuden viikon ajan siivosin yhdessä muiden naissiivoojien kanssa tehdashalleja ja sosiaalisia tiloja - pukuhuoneita, vessoja. Halleja läpikäydessäni sain aivan ruohonjuuritasolla nähdä, kuulla ja kokea työn iloja ja huolia. Oma kokemukseni oli tehdä työtä kellokortin puitteissa; papin työssä kun ei normaalisti tunneta työaikoja.

Miten seurakunnan työntekijä otettiin Valmetilla vastaan? Kaiten kaikkiaan erittäin hyvin! Valmetin sisäisessä tiedotuksessa kerrottiin hyvissä ajoin työharjoittelustani, joten tulooni osattiin "valmistautua". Ensimmäisten päivien aikana oli vähän hämmennystä ja epätietoisuutta, mutta varsin pian pääsin perille työtehtävistäni. Ihmiset olivat

kauttaaltaan kovin auttavaisia ja ystävällisiä. He olivat kiinnostuneita työharjoittelustani ja sen tarkoituksesta. Joku kysyi välillä, mitä varten siivoan - kyllä papillekin olisi tarvetta työpaikalla!

Harjoittelu Valmetin tehtaalla koettiin hyväksi puolin ja toisin. Siitä alkoi pohdinta, josko voisin jatkaa Valmetilla työpaikkapappina. Järvenpää seurakunta työnantajana oli asiassa kannustava ja rohkaiseva: sain mahdollisuuden järjestellä töitäni niin, että pystyin aloittamaan vuoden -99 tammikuussa säännölliset viikoittaiset työpaikkakäynnit Valmetilla. Tiistaiamupäiviä kiertelemä tehdashalleilla ja olen näin työntekijöiden tavoitettavissa. Metson oman työterveysaseman tiloihin on myös järjestetty paikka, missä voimme rauhassa työntekijöiden kanssa jutella. Tapaan Metson työntekijöitä joskus myös tehtaalla ulkopuolella töitten jälkeen.

Mitä pappi sitten työpaikalla tekee? Työ on enimmäkseen kuuntelua ja keskustelua. Pyrin olemaan työntekijöiden tukena ja rinnalla kulkijana, niissä elämän tilanteissa, joissa he tarvitsevat kuuntelijaa. Olen huomannut, että monen on ollut ehkä helpompaa puhua papille, joka ei kuulu varsinaisesti tehtaalla työntekijöihin. Turvallisuutta keskus-

teluihin antaa myös se, että pappina olen vaihtoehtoisesti kirkossa minulle kerrotuissa asioissa. Vanha totuus - puhuminen helpottaa - pitää paikkansa: vaikeatkin asiat näyttävät toisessa valossa, kun on mahdollisuus jakaa niitä toisen kanssa.

Kiireen ja kovan elämän menon vastapainoksi tarvitsemme myös lepoa ja hiljaisuutta. Järvenpään seurakunta on järjestänyt jo muutamana kerran Järvenpään kaupungin ja Metso Paperin työntekijöille Virkistystä ja hiljaisuutta -viikonloppuja Keravanjärven Leirin niemessä. Näissä keväällä ja loppu-työvuonna järjestetyissä "retriiteissä" työntekijöillä on mahdollisuus nauttia mm. levosta, hiljaisuudesta, ulkoilusta, saunomisesta, takkatulen ääressä rupattelusta ja hyvästä ruuasta. Tänäkin syksynä, vähän ennen joulua, suunnamme taas kulkumme Leirin niemelle.

Yhteen hiileen puhaltaminen on tärkeää - työelämässäkin. Työpaikkapapin on myös toimittava jatkuvasti yhteistyössä työpaikan eri tahojen kanssa. Pappi voi olla yksi lenkki pitkässä ketjussa. Ajattelenkin, että hyvää työtä voidaan tehdä vain yhdessä työntekijöiden, johdon, luottamusmiesten ja työterveyshenkilökunnan kanssa.

Erja Kauppinen, pastori

Keravan työttömät ry

Olemme avoinna arkisin 09.00-15.00. Aamiaisen saa syödä 5mk hintaan 09.00-10.00. Lounas maksaa 10 mk (klo 11.00-13.30).

Toimitilastamme löytyy atk-verstas internet yhteyksiin, an-

namme myös pienimuotoista alkeisopetusta atk'sta.

Puuverstaalla annetaan myös opetusta. Tekstiilitelejeestamme löytyy kangaspuut, saumuri ja ompelukone. Teemme myös Potkuri-lehteä, jos haluat kirjoittaa tai vaikka tehdä muuta lehdessä niin ota yhteyttä. Uudet jäsenet, toimijat tervetuloa joukkoomme. Työttömien toimintaa Keravalla on ollut jo vuodesta 1993. Toimitilamme sijaitsee Keravan uimalaa vastapäätä. Jäseniä yhdistyksellämme on tällä hetkellä n. 70. Palkkalistoillamme

Yhteystiedot

Keravan työttömät ry

Tuusulantie 40,
04200 Kerava,
p. 09 2742189
sähköposti kerty@dlc.fi
(30.03.2002 asti) uusi osoite
kerty@kolumbus.fi,
www.saunalahti.fi/kerty

on toiminnanohjaaja sekä 2 keittiöhenkilöä, loput ns. henkilökunnasta on vapaaehtoistyötä tekeviä.

Mitä tekevät työttömien yhdistykset?

Työttömien yhdistyksiä on kaikkialla Suomessa yhteensä noin 220 kappaletta. Niiden toimintatapa on usein samankaltaista mutta vaihtelee paikkakunnan tarpeiden mukaan. Ne ylläpitävät edullisia ruokapaikkoja, niiden tiloissa on erilaisia verstaiteita, työpajoja ja atk-laitteita joissa tehdään töitä ja koulutusta oman kiinnostuksen ja harrastuksen mukaan tai yhdistyksen toiminnan tukemiseksi. Monilla paikkakunnilla työttömät ovat käynnistäneet ja ylläpitävät kierrätystoimintaa ja -keskuksia.

Työttömien yhdistykset tekevät täysipainoista ruohonjuuritason sosiaalityötä joka muuten jäisi

tekemättä, tavoitteenaan syrjäyty-

misen ehkäisy. Työttömien yhdistykset ovat myös huomattava työllistäjä. Koko maassa ne työllistävät pääasiassa yhdistelmätuella yli 2000 henkilöä. Ne tukevat tällä tavoin työttömän sijoittumista avoimille työmarkkinoille.

Ennenkaikkea yhdistykset ovat työttömien "ammattiyhdistysliikettä" joidenka tavoite on vaikuttaa virkamiehiin ja päättäjiin.

Yhdistysten "ammattiliiton" toimii Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintaliitto - TVY ry, jonka tavoite on vaikuttaa valtakunnan tasolla työttömien asioiden parantamiseksi.

TIMANTTI- JA PURKUTYÖ TIRAPU OY

TIMANTTIPORAUKSET / SAHAUKSET
PIIKKAUKSET, PURKUTYÖT
BOBCAT
KAIVKONE
PERÄKÄRRYJEN JA MUUTTOLAATIKOIDEN
VUOKRAUS PALVELU

puh 09-271 3968 gsm 0400-451 198 fax 09-279 66520
Seutulantie 4, 04400 Järvenpää, Myllyn piha

Irak Akkirot kartor@www.fi

Armotonta menoa

Valkosipulicityn vuosi on mennyt siinä mielessä putkeen, että valtakunnallinen uutiskynnyks on ylittynyt useampaan kertaan. Jopa niin, että eräät sellaiset sukulaistenkin, joista muutoin ei ole muutamiin vuosiin isommin riesaa ollut ovat soitelleet kysyäkseen "notta mitä ihmettä siä oikeen tapahtuu ja miksi?"

Selkeitä kysymyksiä. Ensimmäiseen on ollut selkeää joskaan ei helppoa vastata "ihmisiä tapetaan". Toiseen ei ole varmaa patenttivastausta löytynyt vaikka kuinka on spekuleerattu. Yksi vastaus, joka on luultavasti yhtä oikea tai väärä kuin useimmat muutkin, löytyy muutamaa vuotta takaa. Silloin ns. päätävät tahot katsoivat oikeaksi leikata resursseja Keravan taloudellisen ahdinon nimissä ilmiöltä, jota toisinaan on kutsuttu nimellä "kunnalliset peruspalvelut". Leikkauksista päättäneet totesivat silloin, että kaikkien on kannettava kortensa yhteiseen kekkoon, jotta maailma yleensä ja Valkosipulicity erityisesti pelastuisi. Korrenkantajien etujoukkojen aateliin nostettiin erityisesti kaupungin terveys-, sosiaali- ja koulutuspalveluja käyttävät ja tuottavat luonnolliset henkilöt. Siis terveydenhoidon, erityisesti mielenterveystoimiston asiakkaat ja henkilöstö sekä perus-

koulun väki oppilaineen ja opettajineen. En tiedä onko tapahtuneilla henkirikoksilla tekemistä edellä mainittujen leikkausten kanssa. Mutta kukapa pystyy suoralta kädeltä väittämään, että niillä ei olisi mitään tekemistä keskenään.

Potkurin ensimmäisessä numerossa talvella 1997 oli Kervan mielenterveystoimistossa työskentelevän Merje Heinosen haastattelu. Hänellä oli silloin selkeä näkemys siitä, että mielenterveyden hoidon resurssien leikkaaminen tulee vastaisuudessa näkymään tavalla tai toisella. Tänä vuonna on sitten ehkä näkynyt. Amen.

Tähän kohtaan piti tulla tekstiä NATON ja Venäjän ongelmallista suhteista. Alunperin taroituksena oli pohdiskella, haluaako "länsi"-siis me - ihan vilpittömästi venäläisten saavan asiansa kuntoon eli samalla voimistuvan niin taloudellisesti, poliittisesti kuin sotilaallisestikin.

Syyskuun 11. häivytti ainakin hetkeksi edellä mainitun kysymyksen kulissein.

Vähintään 5000 henkeä vaatinutta tapahtumasarjaa on käsitelty sekä mediassa että katu-

tasossa jo niin runsaasti, että uusia näkökulmia ei ole helppo löytää.

Kirjoitan tätä juttua runsaat kuusi vuorokautta tapahtuman jälkeen. En siis vielä tiedä millaisiin rankaisutoimiin USA liittolaisineen on ryhtynyt. Muutama asia on ainakin selvää. USA:n poliittinen johto on käyttänyt kovaa kieltä terroristien pian tapahtuvasta rankaisemisesta. Uskon, että tässä retorikassa (esim. Bushin lausunnossa "dead or alive") on pääasiassa kyse sisäpoliittisen aloitteen ja auktoriteetin pitämiseksi omilla käsillä. Sillä maailman rikkaimman valtion päämies ei lähetä pommikoneita kylvämään kuolemaa ilmasta maailman köyhimmän maan rääpyssä kulkevien siviilien keskuuteen jos tavoitteena on saada oikeuden eteen yksi mies, jolla kenties on ollut jotain tekemistä New Yorkin ja Washingtonin traagisten tapahtumien kanssa. Jos olen väärässä, joku meitä NATO-jäsenyydeltä varjelkoon, jos olen oikeassa, silloinkin.

Millä tavoin näistä tapahtumista voi kirjoittaa leimautumatta kostonhimoiseksi rasistiksi, joka samanaikaisesti pelkää ja vihaa muuta maailmaa, eritoten islamilaista, taikka lännen petturiksi, joka "ymmärtää" ja sitä kautta aivan kohta myös hyväksyy terrorismin omien asioiden ajamisen keinona?

Luultavasti sellaista konstia ei olekaan. Jonkin verran asiaa kyllä löpottaa maanantaina 17.9. TV1:n myöhäisillan Tervo ja Päivärinta -ohjelma. Siihen toimittajat olivat kutsuneet neljä Suomessa jo pitkään asunutta yhdysvaltalaista ja yhden afganistanilaisen. Kaikki he ymmärrettävästi olivat järkyttyneitä synnyinmaataan kohdanneesta väkivallasta. Suomessa on kauhistelettu ympäristöministeri Satu Hassin lausuntoja siitä, miten Yhdysvaltojenkin olisi kenties syytä vilkuilla siihen peiliin, josta näkyy maan harjoittama ulkopoliittikan seuraukset. Maimitussa tv-ohjelmassa usalaisten keskustelijoiden käsitykset oman maansa osuudesta menivät paljon pitemmälle. Ainakin kaksi keskustelijasta oli sitä mieltä, yhdysvaltalainen säälimätön omien etujen ajamisen politiikka on suoranaisten syy tapahtuneeseen katastrofiin. Kukaan keskustelijoista ei ollut vaatimassa nopeita, tehokkaita ja pitkään jatkuvia sotilaallisia iskuja tämän tai tuon arabimaan naapurin. Kaikki edellyttivät vielä harkintaa päätettäessä toimenpiteistä löytyivät sitten kiistatottomat todisteet syyllisistä tai eivät. Eräs keskustelijoista kertoi lähettäneensä Bushille päivittäin sähköpostiviestejä, joissa hän kyseli josko presidentti valmistautuu vain sotaan, vai onko hän jo myös valmistautumassa rauhaan? Ja millainen tämä rauha Bushin käsityksen mukaan voisi olla. Viisaasti kysyy.

Mukana ollut Suomessa asuva afganistanilainen rauhanliikkeen edustaja, muistutti oman maansa ja kansansa lähimenneisyydestä. Neuvostoliiton läsnäolon, sen vetäytymiseen johtaneen sodan, talibanin valtaannousun, koko valtiokoneiston hajoamisen (ei kouluja, ei oikeuslaitosta, ei kansan armeijaa, ei omia sairaaloita...) ...siis pelkkää kurjuutta ja kärsimystä. Hän muistutti myös samoista asioista kuin amerikkalaisetkin: O. bin Laden on CIA:n terrorismiyliopiston kasvatti, Yhdysvallat käyvät kannattavaa asekauppaa mm. arabimaiden kanssa. Hänen mukaansa joka vuosi maailmassa tapetaan miljoona ihmistä, sekä sotilasta että siviiliä yhdysvaltalaisil-

la aseilla. En tiedä, onko luku todellisuudessa väitettyä suurempi vai pienempi. Joka tapauksessa monikymmenkertainen verrattuna vaikkapa viiteen tuhanteen.

USA:n lähihistorian syntilista on kiistatta pitkä: Vietnam, kauppa-saarrot Kuubaa ja Irakia vastaan, Bagdadin ja Belgradin pommitukset. Noiden operaatioiden siviiliuhrien ja siviilikärsijöiden määrä lasketaan miljoonissa. Aiheetutut aineelliset vahingotkin aivan eri luokkaa kuin Manhattanilla ja Washingtonissa.

Niistä asioista ei tietenkään pidä syyttää työnsä ääreen tiistaina WTC:ssä ja Pentagonissa kuolleita uhreja. Heidän murhaajiensa loppuelämän pitäisi alkaa laillisesta oikeusistuimesta ja päätyä vankilan sisään esimerkiksi 666 vuodeksi.

Kuka tästä kaikesta lopulta maksaa? Toivottavasti eivät tavalliset afganistanilaiset, libyalaiset tai irakilaiset, todennäköistään on, että lopulta totuudeksi julistetaan se, että Saddam on syyllisyysspyramidin huipulla istuva mahmo. Hänellä on ainakin ollut sekä motiivi, halu, että resursseja iskun suunnitteluun. Kymmen vuoden takaiset asiat eivät ole varmasti unohtuneet.

Moni ns. asiantuntija samoin kuin kadunmieskin on sanonut, että suurin syy terrorismin jatkumiseen löytyy kuitenkin sieltä, missä päätetään, että vallitseva maailmanjärjestys on hyvä: Kaksikymmentä prosenttia maapallon väestöstä hallitsee kahdeksäkymmentä prosenttia maailman varallisuudesta, ja päinvastoin. Kaikenlaikkiaan jos USA:n ja yleensäkin rikkaiden teollisuusmaiden intressit pitäisi tässä kohdin tiivistää yhteen sanaan se olisi ILJY.

Edellä ollut täyttää varmaan monenkin mielestä uhrin, USA:n syyllistämisen tunnusmerkit. Se ei ole kuitenkaan tarkoitus. Kukaan tässä maailmassa ei ansaitse väkivaltaista kuolemaa. Myötätuntoni on ilman muuta syyttömiä uhrien ja heidän omaistensa puolella. Kuten silloinkin kun vuosi sitten Moskovassa räjäyteltiin kerrostaloja. Silloin ei tosin luotu maailmanlaajuisia rintamaa terrorismia torjumaan, eivätkä siniristiliputkaan liehuneet puolitagossa.

LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULU

OPISKELU AMMATTIKORKEAKOULUSSA SAATTAA OLLA ELÄMÄSI TÄRKEIN VALINTA

Voit opiskella

Hyvinkää-instituutissa

- agrologiksi tai ympäristösuunnittelijaksi
- sairaanhoitajaksi
- tradenomiksi

Kerava-instituutissa

- tradenomiksi

Tuusulanjärvi-instituutissa

- restonomiksi
- sosionomiksi

Ota yhteyttä, tule tutustumaan

020 578 7700, 020 578 7750, 020 578 7900
laurea.info@laurea.fi
www.laurea.fi

KELA Keski-Uusimaa

JÄRVENPÄÄ

Sibeliuksenkatu 13, PL 11, 04401 JÄRVENPÄÄ 020 435 0600
Telefax 020 435 0602
Avoinnna ma 8 - 17, ti - pe 9 - 16

KERAVA

Kauppakaari 8, PL 15, 04201 KERAVA 020 435 0640
Telefax 020 435 0642
Avoinnna ma 8 - 17, ti - pe 9 - 16

TUUSULA

Nahkurintie 2, PL 155, 04301 TUUSULA 020 435 0700
Telefax 020 435 0702
Avoinnna ma, ti, to, pe 9 - 16, ke 8 - 17

Elämän monimutkaistuessa ihminen on unohdettu?

Koko yhteiskunnan elämä on muuttunut yhä monimutkaisemmaksi. Työelämä on monimutkaistunut ja vaikeutunut. Monet asiat aiheuttavat erimielisyyttä. Suurena ongelmana on ollut työn tuloksen jakoperusteet. Tee sinä työt, kun minä omistan työkalut niin minä saan työn tuloksen, asenne työnantajien taholla oli varsinkin takavuosina liian yleinen. Yritystoiminta on pohjimmiltaan aina ollut rahanansaitsemista jossa inhimillisyyden liian usein tyystin unohdettu. Silloin kun aiheus saa yllävällisen lopputulos on onneton.

Olisiko yritysmaailmassakin syytä katsella asioita enemmän inhimilliseltä kannalta. Valtiovaltan taholta pyritään eläköitymisikärajan nostamiseen. Mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä että ihmisen pitää jaksaa olla työelämässä entistä pitempään. Työterveyshuollon ja kuntoutuksen tulee olla kunnossa. Työn tekemisen tahti tulee olla sellainen että

sitä jaksaa pitempään. Nykyisin kuuluu järjestömiä tarinoita siitä kuinka osa työntekijöistä suorastaan tapetaan liialla työllä ja osa ikävyyty työttömänä kun lisää työntekijöitä ei palkata, työtä kylä löytyisi mutta palkanmaksajia ei.

Terveyshuolto ei koske vain työssäkäyviä. Myös työttömien täytyy olla kunnossa valmiina työntekoon sitten kun se oikea työpaikka löytyy.

Kunnossa olemiseen ei liity pelkästään fyysinen ja psyykinen kunnossaolo. Elämiseen tarvitaan osaamista ja työn tekemiseen tarvitaan osaamista. Osaaminen syntyy oppimisesta ja koulusta. Löytyisikö koulutuksesta jotakin selkeyttä elämän monimutkaisuuteen?

Elämään kuuluu myös vapaa-aika ja harrastukset. Suomessa on yhdistyksiä ja järjestöjä lähes kaiken tekemistä varten. Kunnan ja valtion laitokset hoitavat kansalaisten asioita.

Ihmiset elävät hyvin monitahtoisessa sosiaalisessa kentässä yritysten, laitosten, virastojen ja järjestöjen viidakossa. Jokaisella niistä on oma tehtävänsä. Moni niistä vaikuttaa meidän jokapäiväiseen elämäämme. Kuinka moni meistä tietää mistä löytyy ratkaisu mihinkin pulmaan.

Tähän viidakkoon tarvitaan selkeyttä? Nykyihminen elämä on tullut liian monimutkaiseksi. Tullee halu muuttaa erakoksi jonnekin keskelle korpea yksinkertaiseen ympäristöön. Tarvitaan lepoa silloin kun menee liian lujaa. Olisiko tässä selitys suomalaisten kesämökkihöperyydelle, on pakko paeta jotta kestäisi. Olisiko tässä myös selitystä sille miksi kansa ei enää äänestä vaaleissa, ei tiedetä mistä on kyse.

Yhteistyötä ja verkottumista on tarjottu ratkaisuksi elämänhallintaan. Yhteistyö sekä yksilötasolla että järjestöjen, virastojen ja laitosten välillä varmasti auttaa. Olisiko yhteistyö ratkaisun parempaan elämään?

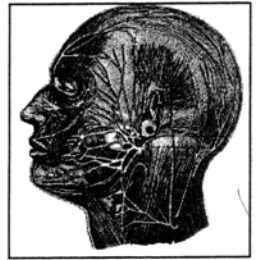
Näitä mieltii

Pikkukaupungin
katufilesofi

Potkurin Puoskari

Potkurin Puoskari on saanut allaolevan kirjeen eräältä lukijaltaan. Nyt Puoskari pyytää yleisön apua siitä mihin tällaisen tilauksen voi edelleen toimittaa.

*Arvoisa varaosa-
varaston hoitaja*

Kehoni esitti minulle pyynnön lisäosien tarpeestaan, enkä voi muuta kuin välittää toivomuslistan.

Aloitamme päästä. Jonkinlainen lisämuistikortti alkaa olla välttämätön kun ottaa huomioon suuren tarpeen pantata tietoa. Ulos ei valu juuri mitään.

Masennuksen estoon nousukierrelvalitsin toisi pikaisen helipotuksen. Vaihtoehtona käy myös mielialamuunin. Niiden käyttö edellyttää tietenkin selvittelypöytä, noin pienen helikopterikentän kokoista, jos varastotanne löytyy.

Selkälävy pitäisi myös saada takapotkujen torjuntaan ja ryhdin pitäjäksi. Erityistä huojennusta kasvojen säilyttämiseen toisi varaadusta. Voitte lähettää millaisen nyt pikaisesti saatte kasaan.

Sitten tarvittaisiin sellainen nivelosa jokavarteen kun sillä on käyttöä useammassakin kohdassa.

Jos saan vielä pyytää koeponnistetun metallijalkaparin. Nehän ovat tukevat, eivätkä notku polvista? Myös niihin sopivat menokengät tuntuvat tarpeellisilta. Mallilla ja värillä ei ole väliä kun-

han ovat kestävä. Sama pätee vakaisiin ja toimekkaisiin välikäsiin. Omani lakkoleivat.

Oikeastaan voisin vaihtaa samantien pääkin sisäkalustoa myöten. Josko teiltä löytyisi sinisilmäinen ja enkelikiharainen, mitä ulkomuotoon tulee? Ymmärrän hyvin ettei avoston kohdalla saatavissa ole huippulaatuisia siellä pölyttymää. Etruskilaisen vanhan naisen tai takaturkmenianmiehen päällä ei tapuksessani ole myöskään käyttöä, vaikka sellaiset teiltä löytyisivätkin. Ehken varmuuden vuoksi vielä vaihda omiani.

Lienee unohdettava tämä epäpuoli alussa mainitsemani lisämuistikorttia lukuunottamatta. Sen ylikuormittamista turhaan auttaisi aistioppien välinen tunnetulki ja siihen liitettävä kielenmukaattaja, soljuvasanaisuutta helpottamaan. Ei kuitenkaan tärinälle herkkä ettei tule ulvottua ajatuksia vimmaisesti omia aikojaan.

Pyydän pikaista toimitusta, arpakuitioasteikkolla kuutosen luokkaa.

*Kiitollisin terveisin
takakireä hedonisti.*

? Onko työttömien nöyryttämisellä mitään rajaa?

Järvenpäässä järjestettiin 8.6.2001 alkaen kahden viikon työnhakukurssi johon työvoimatoimistosta määrättiin - perinteiseen tapaan - karenssin uhalla osanottajat. Yhtenä opiskelun aiheena näyttää olleen "tunnista kakkasi". "Alla on sanatarkka kopio koulutusmonisteesta. Kouluttajana oli helsinkiläinen psykologi.

Ne viestit joita olemme saaneet työttömien yhdistyksiin kertovat, että työttömät haluavat asiallista, laadukasta ja hyödyllistä koulutusta. He haluavat ennenkaikkea ammattitaitoa ajanmukaista-vaava ja lisäävää ammattikoulutusta. Se auttaa työhauussa tehokkaammin kuin mikään työnhakukurssi.

Työttömät eivät halua että heitä pidetään pilkkana ja simputetaan asiattomasti. Jos tämä opetusmoniste yrittää olla vitsi niin minkälaisella henkisellä tasolla kouluttaja olettaa työttömien olevan?

Olemme kuulleet tästä valtakunnasta liian monta surullista tarinaa siitä kuinka työvoimatoimistojen henkilökunnassa on öykkärimäisiä vallan väärinkäyttäjii joiden tavoite on pudottaa työtön karenssille ja yhteiskunnan tuen ulkopuolelle täydelleen syrjäytetyksi. Tällaisia henkilöitä löytyy jopa toimistojen johtotasolta. Onneksi ne ovat poikkeuksia. Suurin osa virkailijoista on työhönsä motivoituneita henkilöitä jotka ovat oivaltaaneet,

että he ovat asiakaspalvelijoita. He pyrkivät yhdessä asiakkaidensa kanssa löytämään elämän solmuihin oikeat avaamistavat ja ratkaisut

Jos kouluttajat tai virkailijat suhtautuvat halventavasti ja nöyryyttävästi tai jopa suorastaan ihmisarvoa loukaten heihin, ei koulutautumishalukkuutta ja työnhakumotivaatiota sillä ainoakaan lisätä. Jo työttömäksi joutuminen on kolhu monen itsetunnon silloinkin vaikka työttömyys johtuisi itsestä täysin riippumattomasta syystä esim. työantajan konkurssista.

Allaoleva moniste herätti monitahtoisuutta. Onko oikein että saa parin kuukauden karenssin jollei

tämäntasoiseen koulutukseen osallistu? Onko tämä kouluttajia vielä kouluttajana? Työvoimatoimistot työskentelevät usein vaikeissa olosuhteissa rajallisin resurssein, onko heidän pakko hyväksyä halvin koulutustarjous laadusta riippumatta? Tietäkö työvoimatoimisto tilaamansa

koulutuksen hengen ja sisällön? Saavatko he luotettavaa palautetta koulutuksen tasosta?

Hyvä lukijamme! Millaisia mielleyhtymiä ja ajatuksia sinussa herättää allaoleva moniste. Otamme mielellämme vastaan kommentteja.

Potkurin toimitus

Tunnista kakkasi

Kummituskakka:

Tiedät kakanneesi. Vessapaperissa on kakkaa, mutta pönttö on tyhjä!

Teflonpäällysteinen kakka:

Tulee ulos niin livakasti, ettei huomaa sitä lainkaan. Ei jätä jälkeä paperiin; joudut kurkistaamaan pönttöön varmistuaksesi, että olet kakannut.

Siirappikakka:

Edellisen vastakohta. Koostumukseltaan kuin kuumaa tervaa. Pyyhit takapuolesi 12 kertaa ja silti se jää likaiseksi. Päädyt tunkemaan vessapaperia alushousuihisi, niin ettei niihin tulisi tahrjoja. Kakka jättää pysyvät jäl-

jet pönttöön.

"Jospa sittenkin"-kakka:

Olet jo pyyhkinyt ja valmistaudut nousemaan pöntöltä kun huomaa, että sitäähän tulee lisää!

"Poksauta verisuoni päästäsi"-kakka:

Tällainen kakka tappoi Elviksen. Ei putoa ennenkuin olet yltäpäältä hiessä, tutiseva ja punaisen punnerruksen voimasta. Useimmiten tulee silloin, kun sinulla on kiire.

Vellimahakakka:

Kakkaat niin paljon että painosi putoaa 5 kiloa.

"Just nyt"-kakka:

Tällaisen sattuessa on parasta olla

n. 10 sekunnin atäisyydellä pöntöltä. Useimmiten sillä on jo pää ulkona ennen kuin saat housusi alas.

"King Kong"- tai "Yöastian tukehduuttaja"-kakka:

Tämä kakka on niin iso, ettei se mahdu pöntöstä alas ellet pilko sitä pienempiin kimpaleisiin. Henkari toimii tässä hyvin. Tämäntapainen kakka tulee useimmiten kun olet kylässä.

"Märät posket"-kakka:

Kakka osuu veteen poikittain ja aiheuttaa ison molskahduksen, joka kastelee takapuolesi.

Toivokakka:

Istut pöntölläkrampissa, pieraiset

pari kertaa, mutta kakkaa ei vain tule.

Käärmekekka:

Tämä kakka on kohtalaisen pehmeä ja suurinpiirtein peukaloksi paksumin. Tuntuu siltä kuin se olisi ainakin metrin pituinen.

Korkkikakka (myös kiljuntakakka):

Vieli kolmannenkin huuhtelukerran jälkeen se kelluu pöntössä. Hyvä Jumala, kuinka minä pääsen tästä eroon!? Tämä kakka tulee myös useimmiten kyläillessäsi.

Meksikolaiskakka:

Tiedät että on OK syödä taas kun takapuoltasi lakkaa kirvelemästä.

Olutkakka:

Tämä tulee kankkuspäivänä. Luulet, että kakka ei haise pahalta, mutta tämä ON paha. Useimmiten joku odottaa vuoroaan käyttää vessaa oven ulkopuolella. Myös tämäkin kakka tulee usein ollessasi kylässä.

Reikä repeä -kakka:

Tämä kakka tulee silloin, kun sinulla on hirveä kiire ja yrität pinnistää kakkasi mahdollisimman nopeasti ulos. Kakkauksen jälkeen hanuriasi sattuun noin 10-15 minuuttia aivan kuin olisit paskonut vähintään elefantin.

Ajankohtaista työvoima-asioista

Kävimme esittämässä kysymyksiä ajankohtaisista työllisyysasioista Järvenpään työvoimatoimiston johtajalle Anna Viitaselle. Tässä tiivistettynä pitkän keskustelun vastaukset.

Mikä on tämänhetkinen työttömyystilanne Järvenpäässä?

Työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 7,6 %. Työttömiä työnhakijoita oli 1450 joista alle 25-vuotiaita 198 ja yli 50-vuotiaita 444 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömiä, yli yhden vuoden työttöminä olleita oli 298 henkilöä. Näistä oli yli kaksi vuotta työttömänä ollut 128 henkilöä.

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta tuli voimaan syyskuun alussa. Miten kuntouttava työtoiminta hoidetaan Järvenpäässä?

Kunta hoitaa kuntouttavan työtoiminnan, mutta työvoimatoimistossa tehdään yhteistyössä asiakkaiden ja sosiaalitoimen kanssa aktivointisuunnitelma ja tähän työhön joudumme resursoimaan.

Suomen pankki on korjannut talousennusteita huonompaan suuntaan. Taantuma näyttää olevan tulossa. Millaisia ovat työt-

tömyyden kehitysnäkymät?

Työllisyyteen ja työttömyyteen vaikuttavat hyvin monet tekijät kuten maailman taloustilanne ja esimerkiksi vaikkapa tapahtuneet terrori-iskut. Työttömyyden kehittymisen arvioiminen on vaikeaa. Työttömyys ei ole laskenut huimaa vauhtia vaan se on jopa hieman noussut vuoden 2000 lopusta.

On kuultu suunnitelmia "pääkallonmetsästäjien" palkkioiden maksamisesta. Mikä tilanne on tämänhetkinen tilanne työnetsijöiden kohdalla?

Työnetsijähanke lähtee liikkeelle budjettikäsittelyn jälkeen kokeiluna kahdeksassa suuressa työvoimatoimistossa. Järvenpäässä ei toimistolla itsellään ole rahaa tällaisten palvelujen hankintaan. On vielä vaikeata arvioida mitä apua siitä tulee olemaan pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.

Keski-Uudellamaalla on kou-

lutettu työvalmentajia auttamaan työttömiä töidenhakemisessa. Mikä on koulutettujen työvalmentajien käyttömahdollisuus täällä?

Keski-Uudellamaalla paljon pieniyrityksiä, joilla ei ole aikaa miettiä näitä asioita eikä välttämättä rahaa palkata työvalmentajaa. Työvoimatoimistoilla ei ole varoja työvalmentajien palkkaukseen, jotka sitten toimisivat yrityksissä ja yhdistyksissä.

Mikä on tämänhetkinen työvoimakoulutuksen rooli, koulutuksen kilpailuttaminen ja koulutuksen rahoitustilanne?

Koulutuksen rooli on tärkeä työttömyyden hoitamisessa. Kilpailuttamisessa hyviäkin puolia. Kaikki osapuolet joutuvat olemaan tarkkana koulutuksen laadun suhteen. Kouluttajalle on siirretty vastuuta siitä, että oppilaat koulutuksen jälkeen työllistyvät. On ajateltu koulutuksen tehostamista lyhentämällä koulutusta, silloin ei maksettaisi hukka-ajasta.

Budjettiesityksessä ei ole mitään radikaalia kavennusta tulosrajoitusten koulutuksen rahoitukseen. Huolestuttavampi näkökulma on se miten paljon läänien

hankkima koulutus on vähentynyt.

On kuultu esityksiä siitä että työvoimatoimistoja vähennetään. Säilyykö Järvenpäässä työvoimatoimisto?

Järvenpään työvoimatoimisto ei häviä, mutta siitä ei ole vielä päätöstä säilyykö se itsenäisenä toimistona vai palvelupisteenä. Uskon Keski-Uudellamaalla säilyvän itsenäisen toimistoverkoston.

Kuinka voitaisiin parantaa työvoimatoimistojen ja työttömien yhdistysten yhteistyötä koko maassa? Järvenpäässä se toimii hyvin.

Mielestäni pitäisi saada enemmän rakentavaa keskustelua. Molempien osapuolien tulisi nähdä se ettei täällä yksin kukaan

selviä eikä saa suuria tuloksia aikaan.

Miten parannetaan yhteistyötä pitkäaikaistyöttömät - työvoimatoimisto - kunta välillä?

Tarvitaan aina vaan lisää keskustelua ja aivan konkreettista yhteistyötä työvoimaneuvojan ja sosiaalityöntekijän kesken. Olisi hyvä jos kaupungilla olisi mahdollisuus olla apuna pitkäaikaistyöttömien työllistämässä, tarjoamalla työntekomahdollisuuksia. Toivon, että kaupunki voisi ottaa enemmän osaa työllistämiseen kuin tähän asti on tapahtunut. Järvenpäässä toimivat projektit tuovat myös oman panoksensa yhteistyöhön ja verkostojen syntyymiseen.

Haastattelu ja kuva: Harri Pöyhkäri

TYÖVOIMAKOULUTUSTA KESKI-UUDELLAMAALLA LOPPUSYKSY 2001

Ensi vuoden koulutushankinnat eivät ole vielä tiedossa.

Koulutus	Haku aika päättyy
Järjestö-ohjaajakoulutus 1.10.2001-25.01.2002 Koulutuksen sisältö on yksilöllinen, joten hakea voi vielä lokakuun ajan.	non stop
Kone- ja metalliteknikan kurssi non stop aloituksella vuoden 2001 loppuun asti. Koulutuksen pituus on yksilöllinen, riippuen osallistujan osaamisesta, pelkkä kiinnostus metallialaan riittää. Työpaikkoja metallissa on runsaasti!	non stop
Hitsaaja/putkihitsaaja non stop aloituksella tammikuun 2002 loppuun asti. Koulutus on uuteen ammattiin valmistavaa tai jatkokoulutusta, joten koulutuksen pituus on yksilöllinen.	non stop
Lähihoitajan osatutkinto/hoito ja huolenpito 26.11.2001-29.05.2002 Osa sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa. Valimassa käytetään soveltuvuustestejä. Ensisijaisesti Järvenpään työvoimatoimiston asiakkaille.	02.11.2001
Rakennusalan ammattilainen mahdollisesti 12.10.2001-12.01.2002 Tavoitteena on kouluttaa rakennusalan työntekijöitä itsenäiseen työskentelyyn ja tasaistaa heidän ammat-	lokakuu

titaitoa ja lisätä asiakaspalvelu- valmiuksia. Työllistyminen osuuskunnissa melko todennäköistä koulutuksen suorittamisen jälkeen.

Työvoimakoulutuksena järjestetään osaamiskartoituksia metallialan ja toimistoalan työtä hakeville henkilöille. Tarkoituksena on selvittää näiltä aloilta työtä hakevien henkilöiden osaamisen taso, jotta työpaikkojen tarjoaminen tai mahdollinen lisäkoulutuksen suunnittelu olisi helpompaa.

Toimistoalan osaamiskartoitus
5.11.2001 - 23.11.2001 18.10.2001

Metallialan osaamiskartoitus non stop
syksy 2001

non stop=jatkuva haku tai useita aloituspäiviä

LISÄTIETOJA OMASTA TYÖVOIMATOIMISTOSTASI

Työvoimatoimisto

Järvenpää 09-4155 4400
Kerava 09-258 840
Tuusula 09-235 560

autovuokratis
Scandia Rent

- henkilöautot • pakettiautot
- kuorma-autot • minibussit
- moottoripyörät • veneet

www.scandiarent.fi

JÄRVENPÄÄ ☎ (09) 271 5152
HELSINKI ☎ (09) 755 5265

Keskustoimisto - Head office
Rantaperkiönkatu 1 PL 9 33901 TAMPERE
☎ (03) 214 7147